

Tannsteter Lib. 213, 565, XIII

Usus almanach. seu Ephemeridum: ex cōmētarijs

15530

Georgii Tannsteter Colimitii / Preceptoris
sui decerpti, & in quinquaginta pro-
positiones, per Magistrum
Andream perlachium
stirum / Redacti.

Tannsteter

Philippus Gundelius Lectori.

Cōmoda multiugi ne sint obscura laboris,
Exhausti in doctas nuper Ephemerides
Neue ignorato uanescat in ordine fruges,
Dat labor hic mirā Perlachianus ope.
Quem, cui Pieridum Princeps Vrania cordi est,
Perlege formosæ lector amore deæ.
Sic sua diua tibi facilis penetralia pandat,
Et mentem recto ducat in astra gradu.

Pro Doctore *Wolfgango Rurhorchi*
Medico *Vimensi* *Padrono*

Ex *Dono Augustini Marri*

ANDREAS PERLACHIVS ARTIVM ET
Philosophiæ Magister Lectoribus, S.

Qum Ephemerides anni imminētis cōputa
tione sedula per me cōpositas edidissē,
dignum existimavi studiosis lectoribus la
borem, Si Canones nonnullos generales
ex eruditissimis & copiosissimis commentariis, nō mi
nus ducentis propositionibus digestis præcepto
ris mei & colendissimi & fidelissimi Georgii Tann
stetter Collimitii Licoripensis, decerptos, publice cō
moditatis spe prouocatus /subiungerem, e quorum
cognitione aliquid afferetur, quod quispiam ex alio
rum commentariis ephemeridum difficile excerpēt,
Quāq̄ & illa me, ut edere ratio mouit, ut ex discipuli
dylliis & prægustamētis, ingenuus lector/persuadere
sibi posset, qualia illa futura sint, quæ præceptoris
mei animo maximo & ingenio acutissimo examina
ta, & longe maxima diligētia cōscripta sunt, aliquan
do in lucem edentur. Quæ quidem sperauerim eo ci
tius editum iri / quanto illa nostra, benignus le
ctor auidius amplexus fuerit. Valete uos
optimi Astronomiæ assertores,
& Perlachii operam
boni consulite.

Utilitas Prima Ephemeridū

Aureum numerum, litteram dominicalem, festiuitatē paschatis, & alia quæ ritui sanctæ matris ecclesiæ deserviunt prima Ephemeridū pagina inquirere.

Utilitas illa quæ satis est ex ipso uerborū contextu aperta, magna expositione non eget, prima quoq; pagina / quibus diebus mensibusq; festa mobilia huius anni futura sint / abunde explicat.

Utilitas Secunda. (nere.)

Characteres Planetarū, Signorū, atq; Aspectuū expo-
 Quæ hoc axioma te proponentur subscripta tabella p pulchre cō-
 monstrat. Quod uero in ea tabella, cuiq; signo suus est attributus
 numerus / Id ratio supputandi postulat, quæ circa utilitatē De la-
 titudine Lunæ inuenienda necessario tractabitur.

Characteres, Ordo, & nomina signorum.

♈ Aries.	0	♌ Leo.	4	♐ Sagittarius.	8
♉ Taurus	1	♍ Virgo.	5	♑ Capricorn⁹	9
♊ Gemini.	2	♎ Libra.	6	♒ Aquarius.	10
♋ Cancer.	3	♏ Scorpius.	7	♓ Pisces.	11

Charact. ordo & noīa planetarū. Charact Aspect.

♄ Saturnus.	♿ Mercurius.	♆ Coniunctio.
♃ Iupiter.	♁ Luna.	♅ Oppositio.
♂ Mars.		♁ Sextilis.
☉ Sol.	♁ Caput.	☐ Quartus.
♀ Venus	♁ Cauda.	♁ Trinus.

Utilitas Tertia.

Verum motum Solis Lunæ, & quinque Planetarum, capitis, caudæq; draconis lunæ ad meridiem cuiusuis diei inuenire.

Numerus diei, mensis propositi, in prima numerorum lineā ver-
 sus sinistram queratur, & e regione illius per lineam transuersalem
 cuiusq; planete aut capitis draconis, motus verus in signis, gradi-
 bus, atq; minutis sub suo proprio caractere ad meridiē eiusdem
 diei plane patebit. Locus verus caudę draconis lunę semper erit in
 eisdem gradibus atq; minutis, signi tamen in zodiaco diametrali-
 ter appositū.

Vtilitas Quarta.

Verū motū Solis Lunæ / & quinque planetarū, capitis caudæq; draconis lunæ ad quicunq; diei horam elicere. Quia in Ephemeridibus nostris, motus Solis, Lunæ, quinque planetarū, capitis, caudæq; draconis, ad meridiē Viennensem dumtaxat sunt supputati, qui tamē ob continuā omnium spherarū celestium motū quolibet diei momento inuariant. Opere precii hoc loco erit & is presertim qui astrorum iudicijs dediti sunt, generalē quandā tradere formulam, qua cuiusq; planetæ motus uerus ad quodlibet diei momentū datū inueniatur, hæc autē p̄ cōm phōrum seu proportionū regulā facilius addiscent & hoc modo, Scribatur priō loco numerus 24 horarū diei naturalis, loco sc̄do motus diurnus plane te cuius motus ad datū momentū desideratur, tertio loco tempus in horis & minutis ad quod supputatio illa instituebat, his tribus numeris ita ordinatis, multiplicet secundus p̄ terciā uel ecōtra, & p̄ductū diuidat per primū. Et quotiens motū addendū si planeta directus, uel subtrahendū si retrogradus fuerit a motu scripto in Ephemeridibus diei p̄positi ostēdet. At uero motus diurnus cuiusuis planetæ, patebit. Si eiusdē planetæ motū aliquo p̄posito die in Ephemeride scriptū a motu eiusdē planetæ diei imediate sequētis subtraheris si directus aut cōtra si retrogradus fuerit. Et cū nō omnes hac supputandi regulā eque exercitati sunt, fortassis & multi nō omnia ita adamussim disquirere cupiūt, placuit saltem lunæ motū in hora (qui in omni electione p̄cipue obseruat) vltima sinistre faciei colū-

Tabella motus Lunæ.

G.V.	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30
0	4	9	10	8	6	8	13	16	15	8	2	0
2	4	9	10	8	6	8	13	16	14	8	1	0
4	5	9	10	8	6	8	13	16	14	7	1	0
6	5	9	10	8	6	9	13	16	14	7	1	1
8	5	10	10	7	6	9	14	16	13	6	1	1
10	6	10	10	7	6	9	14	16	13	6	0	1
12	6	10	10	7	6	9	14	16	13	5	0	1
14	6	10	10	7	6	10	15	16	12	5	0	1
16	7	10	10	7	6	10	15	16	12	4	0	2
18	7	10	9	6	6	10	15	16	11	4	0	2
20	7	10	9	6	7	11	15	16	11	3	0	2
22	8	10	9	6	7	11	16	16	10	3	0	3
24	8	10	9	6	7	11	16	16	10	3	0	3
26	8	10	9	6	7	12	16	15	9	2	0	3
28	8	10	8	6	7	12	16	15	9	2	0	4
30	9	10	8	6	8	13	16	15	8	2	0	4

na annectere, is motus si toties meridiano motui in Ephemeridibus scripto, quoties ab eiusdē diei meridiē hora fluxerit, ad deū uerus motus lunæ ad quicunq; diei horā emerget. Et hoc motus luna uidebit post uel ante meridiē in alio zodiaci signo quā erat in meridiē, Vñ electiones (de quibus infra) haud parum imutari contingit.

Vtilitas Quinta

Quæ a lunari motu p̄pter inæq̄litate dieꝝ naturalium demenda sint perscrutari.

Signū Solis in fronte, gradusq; eiusdē. aut vicinior in latere sinistro p̄cedētis tabellę, minutā in angulo cōi ex lunari motu ad quōvis tempus supputato p̄pter dierum naturalium inēqualitatē demenda ostendit. Verū ista vtilitas illis p̄cipue pernecessaria est q; singulari diligentia ad intima artis in quibusdam supputationibus penetrare conantur.

Vtilitas Sexta.

Quæ in lunari motu abiicienda addendaue p̄pter meridianorū diuersitatē sint, explorare.

Ephemerides illę nostre meridiano Viennēsi dūtaxat ad amissim. respōdēt pleraq; igit̄ alia insignia Christianorum floca que sub alio atq; alio meridiano sita sūt, et his nostris laboribus eque vti desiderauerint, motui lunę per vtilitatē imēdiatē p̄cedentē uerificatō. minuta in tabella annexa quarundā Christianorū ciuitatum sub Characterē Lunę eregione repertā adi mat uel abiciat p̄ ut litterę A uel M iisdem minutis fuerint apposite.

Vtilitas Septima.

Elevationē poli supra orientē siue latitudinē ab æquinoctiali quarundā Christianarū ciuitatū dinoscere

Tabella insigniarū ciuitatū.

Christianarū	Tēp ⁹			Polares
	Nomina.	h	m	
Toletum.	M	122	A	4141
Oxonium.	M	114	A	3253
Parisius.	M	044	A	2248
Antuerpia	M	034	A	1752
Lugdunum	M	033	A	1645
Colonia Agri.	M	028	A	1451
Friburgum.	M	026	A	1348
Maguntia	M	024	A	1250
Constantia.	M	024	A	1247
Turegum.	M	022	A	1147
Mediolanum.	M	020	A	1044
Herbipolis	M	019	A	950
Augusta Viri.	M	016	A	848
Ostia lici.	M	016	A	848
Lubecum.	M	016	A	855
Erfordia.	M	016	A	851
Nurnberga.	M	015	A	749
Engelstadium	M	015	A	749
Brixina.	M	014	A	746
Venetiq.	M	012	A	645
Lips.	M	012	A	651
Salisburgum.	M	010	A	547
Patauia.	M	09	A	448
Villacum.	M	08	A	446
Praga.	M	08	A	450
Roma.	M	07	A	342
Labacum.	M	06	A	345
Vratillauia.	M	01A	A	151
Gretium.	M	01	A	147
Olomuntium.	M	00	A	046
Viēna Austrię.	A	00	M	048
Neapolis.	A	02	M	141
Sagrabia.	A	04	M	245
Cracouia.	A	04	M	251
Buda.	A	010	M	547
Segnia.	A	017	M	845
Baradinum.	A	032	M	1646

Ultima columna tabulę regionū (sub titulo gradus polaris e regione loci propoſiti queſitū oſtendit.

Utilitas Octava.

Quod Sol & quinque erraticę hac uerificandi norma non egeant dec larare .

Quoniam in noſtrarum Ephemeridū ſupputatione dimiſſis ſcđis minutiis ſi infra 30. ſuperant minutā tm̄ adſcripſimus. Et planetas p̄fertim ſuperiores duos in locis p̄ tabulam expoſitis inprimis minutiis nunq̄ variari contingat. Martem aut̄ Solem & inferiores duos admodū raro & in paucis ſupra memoratis locis, & nō niſi multū diſtētibus ad ſenſum mutari / indignū arbitrabar pro ſole & alijs planetis eos uerificandi canones præcipere, quos pro lunari motu paulo ſupra enūtauiſimus. Cū ob tarditatē motus in alijs excepta luna ſtellis nulla notatu digna fiat imutatio / tū etiā q̄ hoc tā ſerupuloſo ſupputādi genere, plurimos huius artis nouitias abſterrerē potius quā imitarē, quod tamē meo p̄poſito fuit alieriffimū .

Utilitas Nona.

Longitudinē diei noctiſq̄, tempus item ortus & occaſus ſolis, quolibet tempore anni numerare .

Pro hac utilitate noſcenda, uerus ſolis & uera regionis latitudo requiruntur hæc ex ſexta illa ex tertia aut quarta utilitate deprehēdit̄ quibus cognitis, tabulā quātitatis dierū intrabis. Elevationē poli in fronte tabulę, Gradū aut̄ ſolis in latere ſiniſtro ſi q̄rendo ſignū ſolis in capite aut̄ in latere dextro, ſi in pede repertū fuerit & in angulo cōi q̄ritas ſemidiurna, ſi ſol ſignū boreale aut ſeminocturna ſi australe pluſtrauerit in horis atq̄ minutis offerit. Alterutra illarū repta ex 12 ſubtracta horis reliq̄ puenit, & ſic p̄ q̄ritatē ſemidiurnam occaſū ſolis p̄ ſeminocturnā autē ortū eiſdem cognoſces, utraq̄ etiā ſeorſum duplicata ſemidiurna diei, ſeminocturna noctis p̄lixitatē oſtendūt. Quod ſi tibi q̄ritas diurna nota fuerit. ſubtracta ea ex 24 horis. q̄ritas nocturna apparebit. Et contrario mō ſimiliter, Qd̄ ſi minuta queppiā itegris gradibus ingreſſū tabulę p̄hibentia adheſerint, p̄s p̄portionalis (ut aſſolet) ad 60 minuta ſumenda eſt, q̄a tm̄ d̄ria tabulę admodum parua atq̄ exigua & aliq̄n̄ p̄ſus nulla exiſtit ſi m̄ira ſolis trigenariū nūm excederēt, p̄ eiſdem gradus integer accipiendus eſt. Si uero pauciora fuerint reſcienda ſunt. Atq̄ hæc quidē ſupputatio ſatis faciet incipientiū deſiderio, nullo ſenſibili errore proueniente .

Signa Borealia .

♄ ♃ ♀ ♁ ♂ ♆

Signa Auſtralia .

♁ ♂ ♆ ♃ ♀ ♄

Tabula quantitatis dierum

Aries

Libra

Po	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	lus		
G	h	m	h	m	h	m	h	m	h	m	h	m	G
0	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	30	
1	61	61	62	62	62	62	62	62	62	62	62	29	
2	63	63	64	63	63	63	64	64	64	64	64	28	
3	64	64	65	65	65	65	66	66	66	66	66	27	
4	66	66	66	67	67	67	68	68	68	68	68	26	
5	68	68	68	68	68	68	69	69	69	69	610	25	
6	69	69	69	610	610	610	611	611	611	611	612	24	
7	610	610	611	611	612	612	613	613	613	613	614	23	
8	612	612	613	613	613	614	614	615	615	615	616	22	
9	613	613	614	614	615	615	616	616	617	617	618	21	
10	614	615	615	616	617	617	618	618	616	620	620	20	
11	616	617	617	617	618	618	619	620	621	621	622	19	
12	617	618	618	619	620	620	621	622	623	623	624	18	
13	618	619	620	621	622	622	623	624	625	625	626	17	
14	620	621	622	622	623	624	624	625	626	626	627	19	
15	621	622	623	624	625	626	626	627	628	628	629	15	
19	623	624	624	626	627	628	628	629	630	630	631	14	
17	625	626	626	627	628	629	630	631	632	632	633	13	
18	626	627	627	629	630	631	632	633	634	634	635	12	
19	627	628	629	630	631	633	634	635	636	636	637	11	
20	629	630	630	632	633	634	635	636	638	638	639	10	
21	630	631	632	633	634	636	637	638	640	640	641	9	
22	631	632	633	635	636	638	639	640	642	642	643	8	
23	633	634	635	636	637	639	640	642	643	643	645	7	
24	634	635	636	638	639	641	642	644	645	645	647	6	
25	635	637	638	640	641	643	644	646	647	647	649	5	
26	637	639	639	641	642	644	645	647	649	649	651	4	
27	638	640	641	643	644	646	647	649	651	651	653	3	
28	639	641	642	644	646	647	649	651	653	653	655	2	
29	641	643	644	646	647	649	650	652	654	654	656	1	
30	642	644	645	647	649	650	652	654	656	656	658	0	

Virgo

Pisces

Tabula quantitatis dierum.

Taurus

Scorpius

Po	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	lus.										
G	h	mh	mh	mh	m	i	m	i	mh	mh	h	m	G								
0	6	42	6	44	6	45	6	47	6	49	6	50	6	52	6	54	6	56	6	58	30
1	6	43	6	45	6	47	6	48	6	50	6	52	6	54	6	56	6	58	7	0	29
2	6	45	6	47	6	48	6	50	6	52	6	53	6	55	6	57	6	59	7	2	28
3	6	46	6	48	6	50	6	51	6	53	6	55	6	57	6	59	7	1	7	4	27
4	6	47	6	49	6	51	6	53	6	54	6	57	6	59	7	1	7	3	7	6	26
5	6	49	6	51	6	53	6	54	6	56	6	58	7	0	7	2	7	5	7	7	25
6	6	50	6	52	6	54	6	56	6	57	7	0	7	2	7	4	7	7	7	9	24
7	6	51	6	53	6	55	6	57	6	59	7	2	7	4	7	6	7	9	7	11	23
8	6	53	6	55	6	57	6	59	7	0	7	3	7	5	7	7	7	10	7	13	22
9	6	54	6	56	6	58	7	0	7	2	7	5	7	7	7	9	7	12	7	15	21
10	6	55	6	57	6	59	7	1	7	4	7	6	7	8	7	11	7	14	7	17	20
11	6	57	6	59	7	1	7	3	7	5	7	8	7	10	7	13	7	15	7	18	19
12	6	58	7	0	7	2	7	4	7	7	9	7	12	7	15	7	17	7	20	7	18
13	6	59	7	1	7	3	7	5	7	8	7	10	7	14	7	16	7	19	7	22	17
14	7	0	7	3	7	5	7	7	7	10	7	12	7	15	7	18	7	20	7	23	16
15	7	1	7	4	7	6	7	8	7	11	7	13	7	17	7	19	7	22	7	25	15
19	7	2	7	5	7	7	7	9	7	12	7	15	7	18	7	21	7	24	7	27	14
17	7	4	7	6	7	9	7	11	7	14	7	16	7	20	7	23	7	25	7	28	13
18	7	5	7	7	7	10	7	12	7	15	7	18	7	21	7	24	7	27	7	30	12
19	7	6	7	8	7	11	7	13	7	16	7	19	7	22	7	25	7	28	7	32	11
20	7	7	7	10	7	12	7	15	7	18	7	21	7	24	7	27	7	30	7	33	10
21	7	8	7	11	7	13	7	16	7	19	7	22	7	25	7	28	7	31	7	35	9
22	7	9	7	12	7	14	7	17	7	20	7	23	7	26	7	29	7	33	7	36	8
23	7	10	7	13	7	16	7	19	7	22	7	25	7	28	7	31	7	34	7	38	7
24	7	11	7	14	7	17	7	20	7	23	7	26	7	29	7	32	7	36	7	39	6
25	7	12	7	15	7	18	7	21	7	24	7	27	7	30	7	33	7	37	7	41	5
26	7	14	7	16	7	19	7	22	7	25	7	28	7	32	7	35	7	39	7	42	4
27	7	15	7	17	7	20	7	23	7	26	7	29	7	33	7	36	7	40	7	44	3
28	7	16	7	18	7	21	7	24	7	27	7	30	7	34	7	37	7	41	7	45	2
29	7	16	7	19	7	22	7	25	7	29	7	32	7	35	7	39	7	43	7	47	1
30	7	1	7	20	7	23	7	26	7	30	7	33	7	36	7	40	7	44	7	48	0

Leo

Aquarius

Tabula quantitatis dierum

Gemini

Sagittarius

Po	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	lus											
G	h	m	h	m	h	m	h	m	h	m	h	m	G									
0	7	17	7	20	7	23	7	26	7	30	7	33	7	36	7	40	7	44	7	48	7	30
1	7	18	7	21	7	24	7	27	7	31	7	34	7	37	7	41	7	45	7	49	7	29
2	7	19	7	22	7	25	7	28	7	32	7	35	7	39	7	43	7	47	7	51	7	28
3	7	20	7	23	7	26	7	29	7	33	7	36	7	40	7	44	7	48	7	52	7	27
4	7	21	7	24	7	27	7	30	7	34	7	37	7	41	7	45	7	49	7	53	7	26
5	7	22	7	25	7	28	7	31	7	35	7	38	7	42	7	46	7	50	7	55	7	25
6	7	23	7	26	7	29	7	32	7	36	7	39	7	43	7	47	7	51	7	56	7	24
7	7	24	7	27	7	30	7	33	7	37	7	40	7	44	7	48	7	52	7	57	7	23
8	7	24	7	27	7	30	7	34	7	37	7	41	7	45	7	49	7	53	7	58	7	22
9	7	25	7	28	7	31	7	35	7	38	7	42	7	46	7	50	7	54	7	59	7	21
10	7	26	7	29	7	32	7	36	7	39	7	43	7	47	7	51	7	55	8	0	7	20
11	7	26	7	29	7	32	7	36	7	39	7	43	7	47	7	52	7	56	8	1	7	19
12	7	27	7	30	7	33	7	37	7	40	7	44	7	48	7	53	7	57	8	2	7	18
13	7	27	7	31	7	34	7	38	7	41	7	45	7	49	7	54	7	58	8	3	7	17
14	7	28	7	31	7	34	7	38	7	41	7	45	7	49	7	54	7	58	8	3	7	16
15	7	28	7	32	7	35	7	39	7	42	7	46	7	50	7	55	7	59	8	4	7	15
16	7	29	7	32	7	36	7	39	7	43	7	47	7	51	7	56	8	0	8	5	7	14
17	7	29	7	32	7	36	7	39	7	43	7	47	7	51	7	56	8	0	8	5	7	13
18	7	30	7	33	7	37	7	40	7	44	7	48	7	52	7	57	8	1	8	6	7	12
19	7	30	7	33	7	37	7	41	7	44	7	48	7	53	7	57	8	2	8	7	7	11
20	7	30	7	33	7	37	7	41	7	44	7	48	7	53	7	58	8	2	8	7	7	10
21	7	31	7	34	7	38	7	42	7	45	7	49	7	54	7	58	8	3	8	8	7	9
22	7	31	7	34	7	38	7	42	7	45	7	49	7	54	7	58	8	3	8	8	7	8
23	7	31	7	34	7	38	7	42	7	46	7	49	7	54	7	59	8	4	8	8	7	7
24	7	32	7	35	7	39	7	42	7	46	7	50	7	55	7	59	8	4	8	9	7	6
25	7	32	7	35	7	39	7	42	7	46	7	50	7	55	7	59	8	4	8	9	7	5
26	7	32	7	35	7	39	7	42	7	46	7	50	7	55	8	0	8	4	8	9	7	4
27	7	32	7	35	7	39	7	43	7	47	7	51	7	56	8	0	8	4	8	10	7	3
28	7	32	7	35	7	39	7	43	7	47	7	51	7	56	8	0	8	4	8	10	7	2
29	7	32	7	36	7	39	7	43	7	47	7	51	7	56	8	0	8	5	8	10	7	1
30	7	32	7	36	7	39	7	43	7	47	7	51	7	56	8	0	8	5	8	10	7	0

Cancer

Capricornus

b

Vtilitas Decima.

Horas astronomicas a meridie ceptas in horas ab ortu uel occasu / uel a media nocte / iniciū summentes conuertere.

In Ephemeridibus nostris omnis horarum cōputus ad meridiem reffertur / Cum aut̄ plerisq; gentibus mos sit ab occasu solis / aliis ab ortu numerare horas / aliis aut̄ secundum horalogium dimidiū a media nocte, facilis est, præfente vtilitate obseruata earū ad astronomicas horas reductio. Nam si horas ab occasu coequare uoles astronomicis, subtrahere tempus semidiurnū per ppositionē præcedentem repertū ab horis propositis a meridie & residuū ostendet horas ab occasu. Ad ortum uero computando coequationē inuenies si tempus seminocturnū ex eisdem subtraxeris, duodecim supadiectis horis. si aut̄ a media nocte cōputat fuerintq; scđm horologij dimidiū, subtrahantur 12 ex horis ppositis & residuū horam a media nocte ostendet. Constat aut̄ horas dimidij horologij a meridie cū astronomicis usq; ad duodecimā horā noctis cōcordare.

Vtilitas Vndecima.

Tempus uerum cuiuscunq; conuinctionis aut oppositionis aut quadrature luminarium ad quemuis meridianum deffinire.

Primā numerorum linea in parte Ephemeridum dextera dies mensis usualis suprascripti continet, iuxta quā eregione characteres cōiunctionis oppositionis aut quadraturę cum duplici numerorum serie sub Solis caractere posita conspicies, quarum primā horas, minuta altera exprimit, quibus conuinctiones, oppositiones aut quadraturę luminarium pro Vienn. meridiano contingunt. Quā si ad alium meridianorum quęppiam has applicare desideraueris, horas et minuta aut minuta tm̄ in tabella insignio ꝛ ciuitatū e regione loci ppositi aut uiciniorrū, sub titulo tempus reptā horis et minutis tuis propositis adde si A uel ab his minue si M nota occurrerit & habebis tempus conuinctionis oppositionis aut quadrature cuiuscunq; ad tuum ppositum meridianum rectificatum.

Vtilitas Duodecima.

Eclipses luminarium si que fiunt in anno præcognoscere.

An unā pluresue eclypses anno quoppiā future sint appropriat
quadam pictura prima Ephemeridum pagina declarat

Vtilitas Tredecima.

An eclypsis fiat circa caput caudamue draconis lu/
næ/anq; totalis uel particularis fiat/et si particula/
ris/an pars septentrionalis uel meridionalis eclip/
setur sciscitari.

In dextra pagina Epemeridum conjunctionem si solis aut oppo/
sitionem si lunę eclypsis fuerit animaduerte, et character capitis
uel caude edirecto inter aspectus ☉ et planetarum inter se po/
situs idem manifestabit, pictura autem eclipsium ita accomoda/
ta est ut mox intuenti pateat an totalis uel particularis quantaq;
pars eclipsetur, In ea etiam figura partem superiorem septen/
trionalem inferiorem meridionalem, dextram occidentalem si/
nistram uero orientalem, astronomicę disciplinę autores nomina/
re consueuerunt.

Vtilitas Quartadecima.

Tria tempora principium scilicet medium et finem
totamq; durationem cuiusuis eclypsis supputare.

Supra cuiusq; eclypsis picturam tempus habes eclypsis medie
in diebus, horis, atq; minutis ad Viennensem meridianum suppu/
tatum. Cuius principium si uelis inquirere, dimidia duratio imme/
diate sub tempore prædicto scripta ab eclypsis tempore dematur,
residuum tempus principij eclypsis ostendet, eadem duratio dimi/
dia, medie eclypsis tempori addita productum finem eiusdem, du/
plicata uero totius eclypsis durationem a principio ad finem usq;
manifestabit. At si ad alium quępiā meridianū hæc exarare uolu/
eris horas & minuta, aut minuta tm̄ in tabella insigniorū ciuitatū
e regione tui loci propositi vel uicinioris sub titulo tempus reper/
ta, tempori medie eclypsis adde si nota A uel ab eodem minute, si
M nota occurerit, quo mō supra vtilitate II. quoq; indicauimus
& habebis tempus medie eclypsis pro meridiano proposito recti/
ficatum cum quo operaberis simili modo pro principio, fine, to/
taq; duratione inquirenda ut dictum est.

Vtilitas Quindecima.

Moram totius corporis lunaris sub tenebris delite-
scntis determinare.

Cum Punctis minutisq; eclipticis imedi-
ate sup eclipsem signatis, tabellā annexā
more scilicet lunę igredere, & eregione pū
ctorū ac mitorū ppositorū aut uiciniorū
si præcise non inueniantur/horas atq; mi-
nuta totalis lunę obscuracionis inuenies.
Dimidium item more demptū a tempore
oppositionis uere siue eclipsis medie, reli-
ctum principiū additum uero productū
finē totalis lunę obscuracionis ostendit.

Tabella more Lunæ
sub tenebris tpe tota-
lis eiusdē defectiōis.

Puncta.	Puncta.		
	m	h	m
12	0	0	17 0
12	10	0	17 10
12	20	0	17 20
12	30	0	17 30
12	40	0	17 40
12	30	0	17 50
13	0	0	18 0
13	10	0	18 10
13	20	0	18 20
13	30	0	18 30
13	40	0	18 40
13	50	0	18 50
14	0	1	19 0
14	10	1	19 10
14	20	1	19 20
14	30	1	19 30
14	40	1	19 40
14	50	1	19 50
15	0	1	20 0
15	10	1	20 10
15	20	1	20 20
15	30	1	20 30
15	40	1	20 40
15	50	1	20 50
16	0	1	21 0
16	10	1	21 10
16	20	1	21 20
16	30	1	21 30
16	40	1	21 40
16	50	1	21 50

Vtilitas sedecima.

Progressiones, Retrogradatiōes,
Stationesq; Tarditatem item ac
motus planetarū uelocitatem in-
uestigare.

Quinq; illa q; Planetis frequenter accidūt
multifariam cognosci possunt. Progredit
aut Planeta dū motus eius in Ephemeridi-
bus scriptus augetur. Contra uero dū mi-
nuitur/regreditur. At uero quoties nulla
graduum aut minorum motus uariatio
fit, stare dicitur. Idem per sillabas Di & Re
quinq; planetarum colūnis insertas dis-
cerni potest. Præterea prima Ephemeridum
pagina præfata planetarū accidentia facillī

me docet atq; cōmonstrat.
Velox aut motu planeta di-
cit dū scdm signorū cōseqū-
tia m motus uerus uelocior
est medio eius motu. Ecōtra
tardus dū retrograde mo-
uetur, aut tardius q; medio
eius motu progredit. Id aut
deprehendit si ex Epheme-
ridibus motū cuiusuis pla-
nere diurnū eliceris & medi-
o motu eius in tabella medi-

	G	M	Z
♃	0	2	1
♄	0	3	59
♅	0	31	27
♆	0	59	8
♇	2	59	8
♈	0	59	8
♉	13	10	36

orum motuum diurnorum planetarum comparaueris / At auctus lumine dum planeta a sole, uel sol ab eo recedit. Minuti autē eo ad solem, uel sol ad eum accedente.

Vtilitas decimasextima.

An Planeta Orientalis occidentalisue sit cognoscere.
In pagina dextre chartæ sub quinq; planetarum characteribus silabe. or. uel. oc. quesitū ostendunt. Verum si aliter inuestigare uolueris considera tres superiores Saturnū Iouem & Martem, qui a cōiunctione eorū cum Sole usq; ad oppositionē oriētales ab oppositione uero cū sole iterum ad coniūctionē occidentales appellantur. Venus autē & Mercurius quā diu occidentem solem uesperī insequuntur occidentales / dum autē mane solem antecedunt orientales dici consueuerunt. Luna autē a nouilunio ad plenilunium usq; occidentalis / a plenilunio ad coniūctionem iterum orientalis nominari meretur.

Vtilitas decima octaua.

Vtrum Planeta combustus sit inuestigare.

Maxima debilitas quæ planetis contingere potest est combustio. quanq; & retrogradatio & pleraq; alia de quibus in altera utilitatū parte amplior fiet mentio planetas plurimū impedire solent / Agnoscitur autem planetarum combustio per suorum orbium medietates. Etenim cū a sole minus sui orbis medietate distant, aut t̄m præcise ante & post combustus & debilis admodum uirtutis dicit. Est autem medietas orbis Saturni & Iouis 9. Martis 8. Veneris & Mercurij 7. Lunę 12. Solis 15. graduum.

Vtilitas Decimanona.

Argumentum latitudinis Lunæ uerum & æquatū reperire.

Acceptis ex Ephemeridibus / ueris lunę capitūq; draconis eiusdem motibus, ad tempus tuum propositum per propositiones superius traditas uerificatis / signisq; zodiaci lunę capitūq; prius per tabellam characterum iuxta scđam propositionem positā in nūeros resolutis / subtrahat (more Astronomico) uer^o capitū draconis motus a uero motu lunæ & q̄to adiectis duodecim signis, si subtractio perfici nequirit / & quod post subtractionē remanserit argumentum latitudinis lunę uerum & æquatū vocabitur.

Vtilitas Vicesima.

Latitudinem Lunæ ueram quouis momento ostendere.

Per præmissam vtilitatem argumentum latitudinis lunæ uerum requiras, cū quo tabellam annexam ingredi, querendo gradus argumenti in latere sinistro, si signum argumenti in capite tabellæ reperi- tum fuerit, aut in latere dextro, si in pede tabellæ signū offenderis, & in angulo cōmuni, latitudinem lunæ ueram ab itinere solari reperies cum sua denominatione sup̄ signa argumenti scripta. At si argumentum tale non præcise inueneris, agendum erit introitu duplici pro parte pro portionali elicienda ad 60 minuta quā adde vel minime ex angulo cōmuni pro ut res ipsa exigit.

Tabula latitu. Lunæ.

Argumenti	Septentrio. ascē.			
	Si 0	1	2	3 gna
Argumenti	Meridiona. descen.			
	Si 6	7	8	9 gna
G	g	m	g	m
0	0	0	2	30
1	0	5	2	34
2	0	10	2	39
3	0	16	2	43
4	0	21	2	48
5	0	26	2	52
6	0	31	2	56
7	0	37	3	0
8	0	42	3	4
9	0	47	3	9
10	0	52	3	13
11	1	57	3	17
12	1	2	3	21
13	1	7	3	24
14	1	12	3	28
15	1	18	3	32
16	1	23	3	36
17	1	28	3	39
18	1	33	3	43
19	1	37	3	46
20	1	42	3	50
21	1	47	3	53
22	1	52	3	56
23	1	57	3	59
24	2	2	4	3
25	2	7	4	9
26	2	11	4	6
27	2	16	4	12
28	2	21	4	14
29	2	25	4	17
30	2	30	4	20
Argumenti	Septentrio. descē.			
	Sig 5	4	3	na
Argumenti	Meridiona. ascen.			
	Sig II	10	9	na

Vtilitas Vicesima prima.

Latitudinē quinque Planetarū facile diprehendere.

In Ephemeridibus nostris quinque planetarū latitudines ad diem 1. 10. 20. quante sint tribus numerorum lineis ad pedem charte sinistre sub cuiuslibet quinque planetarum caractere conspicias. Pars autē & tota latitudinis habitudo per binas literas quas singule planetarum columnę in capitibus gestant, his nempe duabus S. A. Septentrionalis Ascendens. S. D. Septentrionalis descendens planēta insinuat. Sic M. D. meridionalem descendente & M. A. meridionalem ascendente significant. Quod si certam & finitam planete latitudinem ad quēuis diem mensis habere uoueris, duarum latitudinum immediate conscriptarum differentiam elice, quę per dierum intercadentiū numerum diuidas, sic enī exhibit in quotiēte quantū pro quolibet die latitudinis eiusdē planete addendum uel minuendum ueniat, ut astronomica postulat ratio. Verum si in columna planete cuiusdam occurrerit litera S. uel A. tunc pars latitudinis eiusdem planete. Si autē A. uel D. tunc ascensus uel descensus variatur secundum significationem literę. Quod si in diebus intercadētibus hoc est ab 1 in 10 &c pars variatur latitudinis, tunc die quo variatur, latitudo planete est nulla. Et si ante diem istum aliquo intercadente die latitudo queritur, tunc dñā erit talis quālis circa proximū diē expressum ante variationem signatur. Itā quoque fit aliquo die intercadente sequēte, quod numeratus est a die quā paulo antē latitudo variatur.

Vtilitas Vicesima secunda.

Aspectus Planetarum ad lunam inter se & ad Solem comperire.

In dextra Ephemeridum facie sub caractere Solis & cuiuscūque planetę characteres aspectuū quos Luna cum eodem blanata habet hora adiecta comperies quā aspectus ipse congīt. At Cōiunctionis oppositionis & quadraturę luminarium, cum ceteris potentiores uires habent non modo horarum uerumetiam minutorum numerus est annexus. In eadem etiam facie, dextram uersus extra planetarum colūnas, si qui planetarum aspectus inter se & ad Solem contingunt explicantur.

Vtilitas Vicesimatertia,
Coniunctiones & Aspectus luminarium, Planeta-
rumq; secundum affectionem stellarum fixarum
prope quas contingunt, alios atq; alios effectus in-
ducere.

Quod hoc in loco proponitur Aristoteles tertio problemate
prime particule. Plinius quoq; secundo libro sue naturalis hysto-
riae capite 39. confirmant. Pernoscenda igitur sunt stellarum fi-
zarum uera loca, habitudinesq;. Nam syderum ortus, Orionis
Arcturi, Vergiliarum, Canicule, flatus imbresq; excitant, & se-
renitates, frigora, teporesue solent afferre, neq; meantium modo
syderum, ut pleriq; existimant, hæc uis est, sed multorum etiam
adherentium coelo, quotiens errantium accessu impulsæ, aut
coniectu radiorum extimulata sunt, qualiter in fuculis senti-
mus accidere, Quas græci ob id pluuio nomine Hyadas appel-
lant, qualiter etiã in hominũ genituris experimur. Stellæ fixas
grandes atq; admirabiles donare felicitates / ad eam itaq; rem
tabulam quarundam insigniarum stellarum fixarũ anneximus
qua & ortus occasusue, aliæ quoq; earundẽ ad Solem & Plane-
tas habitudines supputatione quadam licet magistrali elici po-
terunt.

Quã zodiaci mansionem Luna pagret patefacere.

Quantam vetustissimi huius artis scriptores stellis fixis vim tri-
buerint vel ex hoc apparet, scq; rotum zodiaci circulum in 28.
mansiones diuiserunt, nonnũquã naturas ac proprietates eisdẽ
ab ipsis stellis indiderunt. Cum itaq; luna ob propinquitatem
quam ad ista inferiora habet, præ ceteris obseruanda sit in qua
mansionum collocãda sit facillime pspicietur, dum eni cu-
iusuis mansionis principium circa titulum nomenue
suum, finis uero per sequẽtis mansionis, initium
expressum est. Verus Lunæ locus per ante
positas utilitates compertus, totum
quesitum vnico insequentem ta-
bellam intuitu aperiet.

Tabella stellarum fixarum, rectificata ad
annum Christi .1518. completum.

Nomina latina stella
rum fixarum.

	Longitudo.		Signa	Latitudo.		Pars latitudi Magnitudo.	Naturę
	G	M		G	M		
Venter ceti	14	49	✓	20	0	M	2 h
Cornua arietis	26	29	✓	7	20	S	3 h ♂
Mediã pleiadum.	22	19	♄	3	40	S	5 ♂ ♀
Caput algol.	19	29	♄	23	0	S	2 h ♀
Oculus tauri.	2	29	♁	5	10	M	1 ♂
Pes sinister Orionis.	9	39	♁	31	30	M	1 ♀ h
Humerus sinister Orionis.	13	49	♁	17	30	M	2 ♂ ♀
Hircus agitatoris.	14	49	♁	22	30	S	1 ♂ ♀
Humerus dexter Orionis.	21	49	♁	17	0	M	1 ♀
Canis maior.	7	29	♁	39	10	M	1 ♀
Canis minor.	18	59	♁	16	10	M	1 ♂ ♀
Dorsum urse maioris.	7	29	♁	49	0	S	2 ♂
Cor leonis.	22	19	♁	0	10	S	1 ♀ ♂
Cauda leonis.	14	19	♁	11	50	S	1 ♀ h
Ala sinistra uirginis.	18	29	♁	0	5	M	3 ♂ ♀
Spica uirginis siue vinde	16	29	♁	2	0	M	1 ♀ ♀
Arcturus. (mitor.	16	49	♁	31	30	S	1 ♂ ♀
Lucida coronę	4	29	♁	44	30	S	2 ♀ ♀
Altera lanx librę.	7	49	♁	0	40	S	2 h ♀
Frons scorpj.	26	9	♁	1	20	S	3 ♂
Cor Scorpj	2	29	♁	4	0	M	2 ♂
Sinister pes serpentarij.	14	49	♁	0	15	S	4 h ♂
Lyra.	7	9	♁	62	0	S	1 ♀ ♀
Aquila.	23	39	♁	29	10	S	2 ♂ ♀
Cauda Capricorni.	14	39	♁	2	0	M	3 ♀ h
Postremũ fusionis aque.	26	49	♁	23	0	M	1 h
Crus aquarij.	1	19	♁	7	30	M	3 ♀ h
Humerus equi.	16	29	♁	19	40	S	2 ♀ ♂

Tabella mansionum Lunæ rectificata ad añũ
Christi. 518. completum.

	Nomina latina-ex stellis fixis.	Inicia earũdẽ.			Natura.	
		g	m	S		
1	Cornua arietis.	19	56	∇	Sicca.	Infor.
2	Venter & cauda arietis.	2	47	♁	Temperata.	Fortu.
3	Pleyades.	15	38	♁	Humidissima.	Fortu.
4	Oculus Tauri.	28	30	♁	Humida tẽpestu.	Infor.
5	Cornua Tauri.	11	21	□	Sicca & calida.	Infor.
6	Pedes Geminorum.	24	13	□	Temperata.	Fortu.
7	Capita Geminorum	7	4	♁	Humida.	Infor.
8	Prẽsepe & aselli.	19	56	♁	Temperata	Fortu.
9	Caput leonis.	2	47	♁	Sicca.	Fortu.
10	Cor leonis.	15	38	♁	Humida.	Fortu.
11	Dorsum leonis.	28	30	♁	lem. uersus trig.	Infor.
12	Cauda leonis & cap. uirgi.	11	21	♁	Sicca.	Fortu.
13	Cingulus virginis.	24	13	♁	Temperata.	Fortu.
14	Spica vel vindemiator.	7	4	♁	Humida multũ.	Fortu.
15	Pedes virginis.	19	55	♁	Sicca.	Infor.
16	Lances librę.	2	47	♁	Frigida & hũida.	Infor.
17	Frons Scorp̃i.	15	38	♁	Humidissima.	Infor.
18	Cor Scorp̃i.	28	30	♁	Sicca.	Fortu.
19	Cauda Scorp̃i.	11	21	♁	Humida.	Infor.
20	Arcus & manus sagittarij.	24	13	♁	Tempera. ad ca.	Fortu.
21	Posterior pars sagittarij.	7	4	♁	Temperata.	Fortu.
22	Caput Capricorni.	19	55	♁	Temperata.	Fortu.
23	Venter & cauda CaPri.	24	7	♁	Humida.	Fortu.
24	Corpus Aquarij.	15	38	♁	Tem. uersus frig.	Fortu.
25	Aqua & amphora aquarij.	28	30	♁	Humida.	Infor.
26	Prior Piscis.	11	21	♁	Temperata.	Fortu.
27	Cauda prioris piscis.	24	12	♁	Sicca.	Infor.
28	Medietas ligamẽti piscis.	7	4	∇	Sicca.	Infor.

Vtilitas Vicefimaquinta.

Figurã cœli ad quoduis momentum artificialiter con/
stituire.

Primum omnium duo pro hac vtilitate dñoscenda sunt / Locus
scilicet uerus et equatus solis / et tempus uerum et equatum p quo
figuram cœli erigere uolueris. Ad meridie igitur si figuram cœli
erigere desideras / Vero solis loco p eodem meridie ex ephemeris
dibus accepto / Tabulam domorum tue habitationi seruientem
intrato querendo signum solis in fronte / gradum aut solis in linea
deorsum sub titulo 10 id est decime domus / et habes in linea tran
uersali uersus dextram eregione gradus solis sex domorum cœli
initia / scilicet decime undecime duodecime prime secunde & tertie.
Reliquarum aut sex domorum initia / per conformes gradus op
positorum signorum inuenias / figura cœli erecta atq; constituta /
loca planetarum ex ephemeridibus inseras, put res ipsa exigat / In
hanc em domum quelibet planetam inscribas que eius signum &
gradum cõprehendit, Qd si ad aliud tẽpus pomeridianũ quocũq;
figurã cœli cõstituere cupis, rectificato imprimis uero solis loco
ad tempus tuum ppositum pomeridianum cũ quo tabulam do
morum tue habitationis ingredi ut prius, & e regione gradus so
laris sinistrorsũ, tempus in horis & minutis repertum extra scribe,
tempori sic extra scripto adde tempus tuũ pomeridianũ ppositũ
more astronomico / horas horis minuta minutis / p quibuslibet
etiã sex horis a meridie elapsis minutum vnũ addendo / et si plus
quam 60 excreuerint p ipsis 60 minutis deletis horã scribes, et si
plusq; 24 hore fuerint cõflata, 24 horis deletis & abiectis, cum resi
duo in horis & minutis, si qd remanserat, iterũ intrato sub titulo
tempus a meridie, tale tempus coulatum diligenter pquiras nam
e regione temporis tui aut vicinioris inuenti, sex domorũ initia,
ad integros gradus ut prius inuenies. Reliquarũ sex domorũ initia
per signa opposita patebunt, figura cœli erecta inserenda sunt vera
planetarum loca pro ut superius dictum est. Hęc igit ad integros
gradus duodecim domiciliorũ constitutio, in electionibus questio
nibus & natiuitatibus estimatis & plerisq; alijs incipientibus satis
facit. Præterea adiecimus tabulam domorum pro vnica dumtaxat
latitudine siue elevatione poli scilicet, 48. graduũ breuitatis gratia,
que tñ pro duabus proximis latitudinibus collateralibus scilicet
47. & 49. gradib⁹ sine erroris sensibilis uestigio uti poterit. Qui enĩ
ceterarum latitudinum domorum tabulas desiderauerit, copiam
earundem ex aliorum cõmentarijs accipiat, Canon enĩ est genera
lis, alijsq; tabulis domorum inseruiens.

Tabula domorum ad .48. gradus latitudinis.

Tēpus a meridie.		V					X					II					Domus						
		o	I	II	III	IV	o	I	II	III	IV	o	I	II	III	IV							
h	m	g	g	g	g	g	h	m	g	g	g	g	g	h	m	g	g	g	g	g			
o	o	o	II	25	24	14	4	1	52	o	13	19	15	5	28	3	51	o	II	13	6	28	24
o	4	1	12	26	25	15	5	1	55	1	14	20	15	6	29	3	55	1	II	13	7	29	25
o	7	2	13	27	25	16	5	1	59	2	14	21	16	7	30	4	o	2	12	14	8	30	26
o	II	3	14	28	26	16	6	2	3	3	15	22	17	8	31	4	4	3	13	15	9	31	27
o	15	4	16	29	27	17	7	2	7	4	16	22	17	8	32	4	8	4	14	16	9	32	28
o	18	5	17	29	27	18	8	2	11	5	17	23	18	9	33	4	12	5	15	17	10	33	29
o	22	6	18	30	28	18	9	2	15	6	18	24	19	10	34	4	16	6	16	17	11	34	30
o	26	7	19	31	29	19	9	2	19	7	19	25	20	11	35	4	21	7	17	18	12	35	31
o	29	8	20	32	29	20	10	2	22	8	20	26	20	11	36	4	26	8	18	19	13	36	32
o	33	9	21	33	30	20	11	2	26	9	21	26	21	12	37	4	29	9	19	20	13	37	33
o	37	10	22	34	31	21	12	2	30	10	22	27	22	13	38	4	33	10	20	21	14	38	34
o	40	II	23	34	32	21	13	2	34	11	23	28	22	14	39	4	38	II	21	21	15	39	35
o	44	12	24	35	32	23	13	2	38	12	24	29	23	14	40	4	42	12	22	22	16	40	36
o	48	13	25	36	33	23	14	2	42	13	25	29	24	15	41	4	46	13	22	23	16	41	37
o	51	14	26	37	34	24	15	2	46	14	26	30	24	16	42	4	51	14	23	24	17	42	38
o	55	15	27	38	35	25	16	2	50	15	27	31	25	17	43	4	55	15	24	25	18	43	39
o	59	16	29	39	36	26	17	2	54	16	28	32	26	17	44	4	59	16	25	25	19	44	40
I	3	17	30	40	37	26	17	2	58	17	29	33	27	18	45	5	3	17	26	26	20	45	41
I	4	18	31	41	38	27	18	3	2	18	29	34	27	19	46	5	8	18	27	27	20	46	42
I	10	19	32	42	39	28	19	3	6	19	30	35	28	20	47	5	12	19	28	28	21	47	43
I	14	20	33	43	40	29	20	3	10	20	31	36	29	20	48	5	16	20	29	29	22	48	44
I	18	21	34	44	41	30	21	3	14	21	32	37	30	21	49	5	21	21	30	30	23	49	45
I	22	22	35	45	42	31	22	3	18	22	33	38	31	22	50	5	25	22	31	31	24	50	46
I	25	23	36	46	43	32	23	3	22	23	34	39	32	23	51	5	29	23	32	32	25	51	47
I	29	24	37	47	44	33	24	3	27	24	35	40	33	24	52	5	34	24	33	33	26	52	48
I	33	25	38	48	45	34	25	3	31	25	36	41	34	25	53	5	38	25	34	34	27	53	49
I	36	26	39	49	46	35	26	3	35	26	37	42	35	26	54	5	43	26	35	35	28	54	50
I	40	27	40	50	47	36	27	3	39	27	38	43	36	27	55	5	47	27	36	36	29	55	51
I	44	28	41	51	48	37	28	3	43	28	39	44	37	28	56	5	51	28	37	37	30	56	52
I	48	29	42	52	49	38	29	3	47	29	40	45	38	29	57	5	56	29	38	38	31	57	53
I	52	30	43	53	50	39	30	3	51	30	41	46	39	30	58	6	o	30	39	39	32	58	54

Tabula domorum ad. 48. gradus latitudinis.

		♌							♍							♎							Domus			
Tēpus a meridie.	h m								Tēpus a meridie.	h m								Tēpus a meridie.	h m							
		10	11	12	1	2	3	Domus			10	11	12	1	2	3	Domus			10	11	12	1	2	3	Domus
		g	g	g	g	g	g			g	g	g	g	g	g			g	g	g	g	g	g			
6	0	0	8	7	0	23	22	8	9	0	6	22	4	18	19	10	8	0	2	15	15	11	17			
6	4	1	9	8	1	24	23	8	13	1	7	22	4	18	20	10	12	1	3	15	16	11	18			
6	9	2	10	9	2	25	24	8	17	2	7	3	25	19	21	10	16	2	4	26	17	12	19			
6	13	3	11	9	2	25	25	8	21	3	8	4	26	20	22	10	20	3	4	27	17	13	20			
6	17	4	12	10	3	26	26	8	25	4	9	5	27	21	23	10	24	4	5	27	18	14	21			
6	22	5	13	11	4	27	27	8	29	5	10	6	27	21	24	10	27	5	6	28	19	14	22			
6	26	6	14	12	5	28	27	8	33	6	11	6	28	22	25	10	31	6	7	29	20	15	23			
6	30	7	15	13	6	29	28	8	38	7	12	7	29	23	26	10	35	7	8	29	20	16	24			
6	35	8	16	14	6	29		8	42	8	13	8	29	24	27	10	39	8	9	29	21	17	25			
6	39	9	16	14	7	0	28	8	46	9	14	9	0	24	28	10	42	9	9	29	21	18	26			
6	44	10	17	15	8	1	27	8	50	10	15	10	1	25	29	10	46	10	10	29	22	18	27			
6	48	11	18	16	9	2	26	8	54	11	15	10	2	26	29	10	50	11	11	29	23	19	28			
6	52	12	19	17	10	3	25	8	58	12	16	11	3	27	0	10	54	12	12	3	24	20	29			
6	57	13	20	18	10	4	24	9	2	13	17	12	3	28	1	10	57	13	13	4	24	21	29			
7		14	21	19	11	5	23	9	6	14	18	13	4	28	2	11		14	13	5	25	22	1			
7		15	22	19	12	5	22	9	10	15	19	13	5	29	3	11		15	14	5	26	22	2			
7		16	23	20	13	6	21	9	14	16	20	14	5	29	4	11		16	15	6	26	23	4			
7		17	24	21	14	7	20	9	18	17	21	15	6	1	5	11		17	16	7	27	24	5			
7		18	25	22	14	8	19	9	22	18	22	16	7	1	6	11		18	17	7	28	25	6			
7		19	26	23	15	9	18	9	26	19	22	16	8	2	7	11		20	17	8	28	26	7			
7		20	27	24	16	9	17	9	30	20	23	17	8	3	8	11		23	20	18	9	29	26	8		
7		21	27	24	17	10	16	9	34	21	24	18	9	4	9	11		27	21	19	9	29	27	9		
7		22	28	25	17	11	15	9	38	22	25	19	10	5	10	11		31	22	20	10	1	28	10		
7		23	29	26	18	12	14	9	41	23	26	19	10	5	11	11		34	23	21	11	1	29	11		
7		24	29	27	19	13	13	9	45	24	27	20	11	6	12	11		38	24	21	12	2	29	12		
7		25	30	28	20	13	12	9	49	25	28	21	12	7	13	11		42	25	22	12	3	1	13		
7		26	31	28	21	14	11	9	53	26	28	22	13	8	14	11		45	26	23	13	3	1	14		
7		27	32	29	21	15	10	9	57	27	29	22	13	8	15	11		49	27	24	14	4	2	15		
8		28	33	30	22	16	9	10	1	28	30	23	14	9	16	10		52	28	25	14	5	3	17		
8		29	34	31	23	17	8	10	5	29	31	24	15	10	16	10		56	29	25	15	5	4	18		
8		30	35	32	24	18	7	10	8	30	32	25	15	10	17	10		60	30	26	16	6	5	19		

Tabula domorum ad .48. gradus latitudinis.

		♌							♍							♎								
Tēpus a meridie.		Domus							Domus							Domus							Domus	
h	m	10	11	12	1	2	3	10	11	12	1	2	3	10	11	12	1	2	3	h	m			
g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g			
12	0	0	26	16	6	5	19	13	52	0	20	7	29	6	27	15	51	0	16	3	2	26	8	
12	4	1	27	16	7	6	20	13	55	1	21	8	30	7	28	15	55	1	17	4	3	28	10	
12	7	2	28	17	8	7	21	13	59	2	22	9	1	9	16	0	2	17	5	5	3	29	11	
12	11	3	29	18	8	7	22	14	3	3	23	10	2	10	1	6	4	3	18	6	6	2	12	
12	15	4	29	19	9	8	24	14	7	4	23	10	3	12	2	16	8	4	19	7	8	4	13	
12	18	5	30	19	10	9	25	14	11	5	24	11	3	13	4	16	12	5	20	8	10	6	15	
12	22	6	1	20	10	10	26	14	15	6	25	12	4	15	5	16	16	6	21	9	11	8	16	
12	26	7	2	21	11	11	27	14	19	7	26	13	5	16	7	16	21	7	22	10	13	10	17	
12	29	8	3	21	12	12	28	14	22	8	27	13	6	17	8	16	25	8	23	11	15	12	19	
12	33	9	3	22	13	13	X	14	26	9	27	14	7	19	9	16	29	9	24	12	16	13	20	
12	37	10	4	23	13	14	1	14	30	10	28	15	8	21	11	16	35	10	25	13	18	15	22	
12	40	11	5	23	14	15	2	14	34	11	29	16	9	22	12	16	38	11	26	14	20	17	22	
12	44	12	6	24	15	16	3	14	38	12	30	17	10	24	14	16	42	12	27	15	22	19	24	
12	48	13	7	25	15	17	5	14	42	13	1	18	11	25	15	16	46	13	28	17	23	21	25	
12	51	14	7	26	16	18	6	14	47	14	2	18	12	27	16	16	51	14	29	18	25	23	26	
12	55	15	8	26	17	19	7	14	50	15	3	19	13	28	18	16	55	15	30	19	27	25	27	
12	59	16	9	27	18	20	8	14	54	16	3	20	14	X	19	16	59	16	1	20	29	27	29	
13	3	17	10	28	19	21	10	14	58	17	4	21	15	2	21	17	3	17	2	21	X	29	31	
13	6	18	10	28	19	22	11	15	2	18	5	22	16	4	23	17	8	18	3	23	3	30	1	
13	10	19	11	29	20	23	12	15	6	19	6	23	17	5	23	17	12	19	4	24	5	2	2	
13	14	20	12	29	21	24	13	15	10	20	7	23	19	7	24	17	16	20	5	25	8	4	3	
13	18	21	13	1	22	26	15	15	14	21	8	24	20	9	26	17	21	21	6	27	10	6	5	
13	21	22	14	1	22	27	16	15	18	22	9	25	21	11	28	17	25	22	7	28	12	8	6	
13	25	23	14	2	23	28	17	15	22	23	9	26	22	13	29	17	29	23	8	29	14	9	7	
13	29	24	15	3	24	29	19	15	27	24	10	27	23	14	30	17	34	24	9	30	16	11	7	
13	33	25	16	4	25	30	20	15	31	25	11	28	25	16	3	17	38	25	10	2	18	13	9	
13	36	26	17	4	26	1	22	15	35	26	12	29	26	18	3	17	42	26	11	3	21	14	10	
13	40	27	18	5	27	3	23	15	39	27	13	30	27	20	4	17	47	27	12	5	23	16	11	
13	44	28	18	6	27	4	24	15	43	28	14	1	29	22	6	17	51	28	13	6	25	18	12	
13	48	29	19	7	28	5	26	15	47	29	15	2	30	24	7	17	56	29	14	8	28	19	13	
13	52	30	20	7	29	6	27	15	51	30	16	3	2	26	8	18	0	30	15	9	3	21	14	

Tabula domorum ad. 48. gradus latitudinis.

♋							♌							♍							Domus		
Tēpus a meridie.							Tēpus a meridie.							Tēpus a meridie.									
h	m	g	g	g	g	g	h	m	g	g	g	g	g	g	h	m	g	g	g	g		g	g
18	0	0	15	9	0	21	15	20	9	0	22	4	28	27	14	22	8	0	3	24	1	23	10
18	4	1	16	11	2	22	16	20	13	1	24	6	29	28	15	22	12	1	4	25	2	23	11
18	9	2	18	12	5	24	17	20	17	2	24	8	30	29	16	22	16	2	6	26	3	24	11
18	13	3	19	14	7	25	18	20	21	3	26	10	2	30	17	22	20	3	7	27	3	25	12
18	17	4	20	16	9	27	19	20	25	4	27	12	3	1	18	22	24	4	8	29	4	26	13
8	21	5	21	17	11	28	20	20	29	5	28	13	5	2	19	22	27	5	10	30	5	26	14
18	25	6	22	19	14	29	22	20	33	6	29	16	6	3	20	22	31	6	11	1	6	27	15
18	30	7	23	21	16	30	22	20	38	7	31	17	7	4	21	22	35	7	13	2	7	28	16
18	35	8	24	22	18	2	23	20	42	8	32	19	8	5	22	22	39	8	14	3	8	29	16
18	39	9	25	24	20	3	24	20	46	9	33	21	10	6	22	22	42	9	15	4	8	29	17
18	44	10	27	26	22	5	25	20	50	10	34	23	11	7	23	22	46	10	16	6	9	30	18
18	48	11	28	28	25	6	26	20	54	11	35	25	12	7	24	22	50	11	18	7	10	1	19
18	52	12	29	29	27	7	27	20	58	12	36	26	13	8	25	22	54	12	19	8	11	2	19
18	57	13	30	30	29	9	28	21	62	13	37	28	14	9	26	22	57	13	20	9	11	2	20
19	1	14	1	3	30	10	29	21	66	14	38	30	15	10	27	23	1	14	22	10	12	3	21
19	5	15	3	5	31	11	30	21	70	15	39	32	16	11	27	23	5	15	23	11	13	4	22
19	9	16	4	7	32	12	1	21	74	16	40	34	17	12	28	23	9	16	24	12	14	4	23
19	14	17	5	9	33	13	2	21	78	17	41	36	18	13	29	23	12	17	25	13	14	5	23
19	18	18	6	11	34	15	3	21	82	18	42	38	19	14	30	23	16	18	27	14	15	6	24
19	22	19	7	13	35	16	4	21	86	19	43	40	20	15	1	23	20	19	28	15	16	7	25
19	27	20	9	14	36	17	5	21	90	20	44	42	21	16	2	23	23	20	29	16	17	7	26
19	31	21	10	16	37	18	6	21	94	21	45	44	22	17	3	23	27	21	30	17	17	8	27
19	35	22	11	18	38	19	7	21	98	22	46	46	23	18	4	23	31	22	31	18	18	9	27
19	39	23	13	20	39	20	8	21	102	23	47	48	24	19	5	22	34	23	32	19	19	9	28
19	44	24	14	22	40	21	9	21	106	24	48	50	25	20	6	23	38	24	42	20	20	10	29
19	48	25	15	24	41	22	10	21	110	25	49	52	26	21	7	23	41	25	52	21	20	11	mp
19	52	26	16	26	42	23	11	21	114	26	50	54	27	22	8	23	45	26	62	22	21	11	1
19	56	27	18	28	43	24	12	21	118	27	51	56	28	23	9	23	49	27	82	22	22	12	1
20	0	28	19	30	44	25	13	22	122	28	52	58	29	24	10	23	53	28	92	23	22	13	2
20	5	29	20	32	45	26	14	22	126	29	53	60	30	25	11	23	56	29	102	24	23	14	3
20	9	30	22	34	46	27	15	22	130	30	54	62	31	26	12	24	0	30	112	25	24	14	4

Pars Vtilitatū secunda, quæ iure practica dici potest.
 Vtilitas Prima. Duodecim signorū zodiaci naturas
 & proprietates manifestare.

Quæ in hoc loco scde ptis pposita sint, seqñs figura copiosissime
 exponit. Natura. Mēb. hu. Electio.

♈	Ignēū. cal. sic. coleri. mal. amarū. diurnū. oriētale. obliquū. mobile. bestiale. dōesticū. uocale. paucorū filiorū. luxuriosum. infirmū.	Caput.	Cū principib⁹ & diu- tib⁹ sermoē hēas, qđ cito uis fieri incipias.
♉	Terreū. frig. sic. fe. noctur. melan. acre. ruptū. uocale. bestiale. dome- sticū. fixū. paucorū filiorum. obli- quū meridianū.	Collū.	Si qđ firmū fore desi- deras, incipe / edifica, loqre cū mulie. leticię opam des. boues eme
♊	Aereū. cal. hu. sang. mal. dulce. di- urnū. occidētale. obliquū. cōe. hu- manū. uocale. sterile. pulchrū.	Hume. Brachi. Man⁹.	Pueros ad lras discen- das trade, a uērosis & aptiōe uenarū caue.
♋	Aqueū. fri. hu. fleg. te. falsū. noct. septē. rectū. mob. reptile. uocale. multorū filiorū. mutū. puū. infirmū	Pulmo. & tota pecto.	Migrationē facito, ele- ctuarā cōmode acci- pis.
♌	Ig. cal. sic. coleri. mal. amarū. diur oriē. rectū. fixū. bestiale. syluestre. uocale. ste. luxu. forte. magnū.	Cor sto dorsū & late.	Qđ ratū esse uolueris ichoa. uestim. noua ne incide ul' iduas, uomi
♍	Ter. frig. sic. fe. melan. acre. noctur meridianū. rectū. cōe. humanū. uo- cale. sterile. mag. pulchrū. ruptū.	Ventrē.	Pueros li- (tū euites. teris trade, aōres puel- larū qre. uxo ne duc.
♎	Aereū. cal. hu. mal. diur. dulce. oc- cidentale. rectū. mobile. humanū. uocale. paucorū filiorū. pulchrū.	Lūbos. renes. uesicā.	Iter facito. uenerē ne exerceas, eme et uēde.
♏	Aqueū. tri. hu. fleg. fe. falsū. noct. meridia. rectū. fixū. reptile. mutū. multorū filiorum. infirmū.	Pudēda anū.	Nil boni prorsus inci- pies qa signū est fal- sitatis & mendaci.
♐	Ig. cal. sic. coleri. mal. amarū. diur. oriē. rectū. cōe. hūanū p riore pre. altera bestiale. uocale. paucorū fi- liorū. forte. magnū.	Coxas.	Artē sagittadi exerce as. cū mulieri lude. cū iurisperitis sit tibi cō- uersa. negocia. facito.
♑	Ter. fri. sic. fe. noctur. melā. acre. ru- ptū. uoca. best. syl. mobi. pau. fili. obli. lux. paruū. infir. meridia.	Genua.	Sis cū senibus, agrū uineas & hortos cole.
♒	Aereū. cal. hu. sang. dulce. mal. di- urnū. occiden. obliquū. fixū. hūa. uocale. paucorū filiorū. pulchrū.	Crura.	Ciuitatū domorū & edificiorū fund. iacito arbor, & vin plātato.
♓	Aqueū. fri. hu. fleg. fe. noctur. fal- meridio. obliquū cōmune. mul- torū filiorū. paruū. luxuriosum.	Pedes.	Retia piscato- ria exercentur.

Vtilitas Secunda.

Septem Planetarū qualitates atq; cōditiones agnoscere
Huius vtilitatis elucidationem suscripta tabella abunde declarat.

Natura.	Mē. hu.	Cōditiōes:	Dona & magis.	Infirmities
Frigidus siccus terre ⁹ maleficē tiss. mas. diur. h melāco. niger h nid ⁹ plūbe ⁹ sti ptic ⁹ & acerb ⁹ .	Aurē dē xtrā. sple nē. vesicā ossa.	Pertinax. labori auarus. iuidus. i mundus. macer. rare barbe. solita rius. luctuos ⁹ . ra citur uorax. dece ptorthesaurator	Cultura terre. ars fulonū. opacoriariorū. hereditates. possessiōēs. edificia. carceres.	Quartaia. lepra. morphe a. elephātia. cancer. ptisis ydropisis.
Calidus hūid ⁹ aereus. bñficē tils. mas. diur. sanguineus. dulcis fuscus.	pulmonē cost. cartilagineas. par.	iustus. honestus. verus. beneuol ⁹ . libera. fidelis mā sue. pius. uerecū. amabilis magnanim ⁹ religiosus.	Dignitas & officiu in spūali bus. iuris prudētia, & iudiciū.	Synanchie. peripneumonia. apoplexia. pleuresis
Calidus. siccus igneus. malefi. mas. nocturnus coleric ⁹ rubeus.	Aurē li nistrā & sel.	Iracū. crudel. uolē. audax. iue recū. pūus. conuiciator. seditio rapax. bellicos ⁹ .	Tyrannis. ducatus exercituū chyrurgia. opa ferro igniq;.	Febres acute diffēteria. a postemata. cal hycteric. vlcera. vul.
Calidus. siccus cole. ad tpmē. mas. diur. aure ⁹ acutus. acer.	Visū ner uos. cor. totū lat ⁹ dextrū.	Magnanius idu strius. puid ⁹ pul cher. ambitiosus	Imperiū. regnū principatus. pfe ctura. mgratus ciuū & poplo.	Obtalmia. spasmus. car diaca. sinco pis.
Frigida. hūida. flegmatica uer ⁹ tpmē bñfi ca. foemini no cturna. alba.	Matricē. renes. ge nita. ma mill. gut tur.	Māsuetus delitia rū. amās. socialis cōptus. saltator. misericors. appetēs. mulierosus.	Musica. ars tex toria. pictura. apomatū nego. & i uniuersū ad ornāmē. ptinē.	Gomorrea. priapismus. diabetes. passiones matricis.
Versatilis & ad naturā cui com plectitur indif ierens celestin ⁹ & uariis.	Phātasiā mēoriā. liguam.	Ingenios ⁹ sagax uaser. proteruus impetuosus.	Mathematica. rethorica. phi agia. negotiatio. curio sitas.	Mania. letar gia. passiōes lingue.
Frigida. hūida. flegma. aquea. noctur. alba. uiridis cinericiā. cerulea. salfa.	Cerebrū oculū sto mac. uen & totū la ⁹ snistrā.	Cogitabū d ⁹ . in stabilis. uag abū. timid ⁹ pusillāus inutil. susurrator rerū noua. sp ar.	Seruitus. nūtiū hystoriæ studiū ambulatio. nauigatio.	Catarrus paralis epilepsia. colica mensura a diar. hcteri

Vtilitas Tertia.

Planetarum fortitudines & debilitates colligere.

Quinq; Planetæ & luminaria, in alijs atq; alijs signiferi partibus, alias atq; alias sortiuntur fortitudines. At vero ex fortitudinibus quædam essentielles dicuntur, scilicet Domus. Exaltatio. Triplicitas Terminus. Facies. Hæc omnes in sequenti figura sub suis titulis pulchro ordine distributæ sunt, adeo ut vni eo intuitu facillime colligi poterunt.

Signa Zodiad.	Domus planeta in signifero.	Exaltatio.	Triplicitates planeta, scdm Ptolomeu.	Termini siue fines Planetarum in signi- fero iditione Ptho- lomei Aegyptiaci appellati.						Facies siue decani Pla- netarum.								
				d	n	p	1	2	3	1	2	3						
♈	♂ d	♉	♉♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈
♉	♂ n	♈	♈♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈
♊	♂ d	♈	♈♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈
♋	♂ dn	♈	♈♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈
♌	♂ n	♈	♈♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈
♍	♂ d	♈	♈♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈
♎	♂ n	♈	♈♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈
♏	♂ d	♈	♈♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈
♐	♂ n	♈	♈♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈
♑	♂ d	♈	♈♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈
♒	♂ n	♈	♈♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈
♓	♂ d	♈	♈♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈
♈	♂ n	♈	♈♂♂	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈	♈

Accidunt autem planetis & aliæ quædam fortitudines accidentales dicte scilicet Directio, Auctio luminis, & Motus, Septentrionalitas apparitio, similitudo, bona cõsignratio, ascensio ad angulos figure. Directio, Auctioq; luminis, & motus Planetarum p 16, Septentrionalitas lunæ per 20, quinq; vero planetarum per 21, ppositionem dinoscitur. Apparitio est dum Planeta, qui aliquãdiu sub radijs lætuerit solaribus, mane aut vesperi apparere incipit. Similitudo insuper quæ hæc aliq; hæc appellant accidit, quoties Planeta diurnus in die super terram, nocte sub terra, & planeta nocturnus die sub terra, nocte super terram, dumq; planeta maf. in signo & quarta masculinis & orientalis. Planeta vero foemininus in signo & quarta foeminis & occidentalis compertus fuerit. Sunt & bone configurationes, bonorum coniunctiones cum bonis, boniq; aspectus scilicet

*vel Δ. luminariū ad inuicē, vel cū planetis uel planetarū inter se. Porro ascētio ad angulos figure est, cū planeta fuerit ī aliq̄ celestis constitutionis angulorum vel succedente suo octaua domo excepta. Inde etiam debilitates planetarum colligende sunt, quandoquidē ex oppositis iuxta se positis eorum que inter ea media sunt perfectior erit cognitio, Debilis est igitur planeta quoties in aliquo zodiaci signo peregrinus est id est dum nullam in eo ex prefatis quicq̄ essentialibus dignitatibus obtinet, Debilis item dum in suo detrimēto, hoc est signo domui sue opposito, aut in casu e regione scilicet signi exaltationis sue locum tenet, Debilitatur quoq̄ Planeta dum uel retrogradus, uel diminutus lumine et motu, dūq̄ uel meridionalis, uel cōbustus, uel extra similitudinē, uel in mala configuratione, aut loco figure deiecto debiliq̄ inuenitur.

Utilitas Quarta.

Aeris mutationem prænoscere.

Ad prænoscendum aeris mutationem, Ptholomeus artis illius excellentissimus ad minutū conjunctionis luminarium figuram celestem constituere iubet. Et iuxta naturam dominatoris, aeris etiam qualitas & dispositio prænoscetur. Potissimū autem si dominator ipse hora interlunij cardinem obtinuerit. Neotericis deinde non mō ad conjunctionis minutū, sed & circa quadraturę cuiusq̄ atq̄ oppositionis minutias id fieri præcipiunt. Ad hæc luna (elementarie regioni uicinissima atq̄ contigua) haud parum cooperatur, sit enim non raro, ut pro qualitate signi & mansionis quę peragrat, proq̄ natura aspectuū, quos cum sole & planetis habet, aura ipsa disponatur. Adde aspectus planetarū inter se & ad solem, qui ad sensum aeris alterationē inducūt, quēadmodū ex subsequenti tabula certe re datur. Apertionibus etiā portarum nonnulli scriptores magnā in ea re vim tribuerūt. Quantū uero authoritatis, ortus, occasusq̄ stellarum fixarum hoc loco teneant, Ex Aristotele. Columella. Plinio. & ceteris plerisq̄ uiris undecunq̄ doctissimis clarū est. Præterea regressiones. Stationes. Habitudinesq̄ planetarū ad auges oppositaq̄ augiū in eccentricis suis & cetera, secundū Alkindi & quorundam aliorum recentiorū traditionē obseruare & animaduertere cōueniet. Vt autē ea quę iam scripta sunt lucida facilioraq̄ siāt. Sciendum est dominatorē figurę ad minutū conjunctionis oppositionis aut quadraturę luminarium constitute, eū esse qui in loco lunę & ascendente, vel ut alij aiunt in angulo digniori lunam ipsam præcedente vel sequente plures ac maiores fortitudines sibi vindicauerit, Apertio portarū (ut Alkabitius inquit) dicitur quādo inferior iungitur superiori & eū hoc domus eorū fuerint opposite. De ap-

ri one aut magnarum valuarum Ioā. Hispalensis in hæc verba scribit
 Quando luna separatur a coniunctiōe alicuius planetæ, vel ab eius
 aspectu & coniūgitur alteri planetæ & sunt illorū planetarū domus
 oppositæ hoc est apertio magnarū valuarum, in qua contingit ve
 nire ventos & pluuias, ut est ex natura illorū planetarū. Et hæc por
 tarū magnarumq; ualuarum apertiones per subscriptā tabellam
 plane omnes exponuntur. Porro stellarum fixarum insigniorū no
 mina, uera loca, magnitudines, natureq; ex tabella propria pmissa
 patebunt. Inde etiā ortus & occasus earundē per probleuma tabu
 lularum primi mobilis 57. aut 13. tabularum directionū Ioannis
 de regio monte elici poterunt.

**Tabula aspectuū Planetarum inter se, & ad Lunam
 pro aeris mutatione.**

Coniunctio Oppositio Quartus.	Saturni.	Iouis.	Martis.	Solis.	Veneris.	Mercurij.	Luna
Iurb. hu. ni. re. ca. neb. priui. nub. mix.	Aeris tēpe riem.	Minuit. frig. & hu.	Alterat æ rē pro natu ra tēporis.	hu. uel nūd Re. cal. neb. turb. tur uel mix.	hu. uel nūd ventos hu. uel saltē ne bulo.	hu. uel nūd ventos hu. uel saltē ne bulo.	hu. uel nūd ventos hu. uel saltē ne bulo.
Ven. plu. Ven. et imb Ven. nubi. Ven. niuo.	Veros mā gnos.	Pluuiam. aliquā nubi feros.	Ventus ali quando cū nūditate.	Pluuiam. pluuiam. humidita.	Pluuiam. pluuiam. humidita.	Pluuiam. pluuiam. humidita.	Pluuiam. pluuiam. humidita.
Pluuiam. frig. niuem	Temperitē.	Pluuiam. re. frig.	Pluuiam. re. frig.	Pluuiam. re. frig.	Pluuiam. re. frig.	Pluuiam. re. frig.	Pluuiam. re. frig.
Pluuiam. gran. toni. plu. frig. mix. uel neb	Ventos. toni. ful. ventos. re. frig.	van. sicc. ro. ful. ven. sicc. re. frig.	van. sicc. ro. ful. ven. sicc. re. frig.	van. sicc. ro. ful. ven. sicc. re. frig.	van. sicc. ro. ful. ven. sicc. re. frig.	van. sicc. ro. ful. ven. sicc. re. frig.	van. sicc. ro. ful. ven. sicc. re. frig.
Plu. vltur. roni. gran. plu. uel tur re. frig. tur.	Iurb. Ven. co. tempe. turb. ven. re. frig.	Iurb. Ven. co. tempe. turb. ven. re. frig.	Iurb. Ven. co. tempe. turb. ven. re. frig.	Iurb. Ven. co. tempe. turb. ven. re. frig.	Iurb. Ven. co. tempe. turb. ven. re. frig.	Iurb. Ven. co. tempe. turb. ven. re. frig.	Iurb. Ven. co. tempe. turb. ven. re. frig.
Tur. uel hu gran. toni Ven. uel plu curb.	Tur. uel hu gran. toni Ven. uel plu curb.	Tur. uel hu gran. toni Ven. uel plu curb.	Tur. uel hu gran. toni Ven. uel plu curb.	Tur. uel hu gran. toni Ven. uel plu curb.	Tur. uel hu gran. toni Ven. uel plu curb.	Tur. uel hu gran. toni Ven. uel plu curb.	Tur. uel hu gran. toni Ven. uel plu curb.

Mercurij.
 Aliquā ven u.
 ros unbfes.
 a, h.

Apertiones portarum.

☽ & ♃
♂ ☉ & ♃
aut ☐ ♃ & ♀
♂ & ♀

Apertiones valuarū magnarū

Luna p ☉ ad ♃
♂ ☉ vel ♃ ad ♀ vel contra
☐ ab ♂ ad ♀

Utilitas quinta.

Generalia lunæ impedimenta premittere.

In omnibus operum initiis Luna (quæ ut Ptholo. refert propria est corpori) maxime obseruanda est, ipsa namq; impedita / & male affecta / hominū corpora quoq; male affici contingit qd̄ persepe in egroris experimur Quoties igitur & que possit incidere impedimenta / Admodum vtile et scitu dignum est, primo itaq; vires & influxus debilitantur impediunturq; dum combusta intra solis radios aut in oppositis quadratisue configurationibus eiusdem latuerit. Secundo dum maleficis iuncta planetis, aut per diametrum tetragonūq; eorundem aspecta fuerit, Tertio dum uel quoties capiti caudæue sui draconis cōiungitur quando uero & intra quem terminum Luna sub radiis solis aut maleficarum configurationibus aut ppe caput caudæue sui draconis constituta sit / per 18. prime facile inuestigabis / Quarto dum Galaxiam id est lacteam uel vt alij aiunt cōbustā viam peragrat. sciendum uero est qd̄ lacteus ille vnicus inter celestes circulos qui ad sensum patet, a nimio stellarū fixarum candore & rot luminum pmixtione confusioneq; dictus Eclipticam none sphere nostro seculo in medietate septentrionali a decimo octauo geminorum gradu ad secundum gradum cancri & i medietate meridionali ab octauo Sagittarij ad 13. eiusdem, & iterum quia ibidem bipartitus est a 24. Sagittarij ad secundū Capricorni gradū fere interfecat. Quinto dū stellis fixis de natura maleficarum existētibus associabitur. Sexto dum tarda cursū est, sed quādo id eueniat 16. prime edocuit. Septimo dū feralis siue uacua cursu fuerit, idq; contingere dicitur quoties neq; soli neq; alicui planetarum aliquo radiationis genere configuratur. Octauo dum obfessa est, id est dū inter maleficos planetas aut radios eorundē malignos nulla benefica vel felicibus eorundē radijs interuenientibus, constituitur. Nono dū peregrina fuerit id est in parte signiferi, quæ nullam fortitudinem essentialē de quibus paulo supra dictū est fortitur. Decimo dū in constitutione cœlestis figure, locū deiectū debilemcp̄ tenebit, loca uero cœli deiecta, siue domus cadētes sunt, nona, tertia, duodecima, & sexta, octauam quoq; debile esse Ptholomeus ipse affirmat.

Vtilitas Sexta.

Que in omni electione generatim consideranda sint proponere.

In electionibus uniuersalibus rei propoſite qualitas ante oīa pernoſcenda eſt, deinde uero luna ab impedimentis ſupra memoratis libera, in ſigno zodiaci rei propoſite conuenienti et in aſpectu planete a natura rem illam ſignificantis planeta quoq; qui rei propoſite domiatur ceteras in cœli figura planetas antecellere fortitudiē ſua cum primis debet, Domus etiam que naturā & ſignificatiōē eiūſdē rei tenet, dominuſq; eius, a maleficis, & earū radiis prorfus ſint immunes, optimūq; ſi benefice aſfullerint. Præterea in cuiuſq; operis inceptiōe Halij aſcendens & eiūſ dominū, Lunā quoq; & dominū domus eiūſ ſub bonis habitudinibus & ſitu conſtituere iubet, melior ꝑ fiet electio. Si Luna & aſcendentis dominus aſcendens ipſum felici radiatiōe illuſtrauerint. Lunam tamē inquit proprio corpore aſcendentis angulum in omni electione abhorre. Mansio inſup lune fortunata nō parū in ea re cōmodi afferre ſolet. Que aut ſub quō ſigno & plāetarū cū Luna aſpectu agere cōueiat. Que uel cuiq; planetę ſignificatiō ſit ex tabulis circa primā & ſcđā ꝑpoſitiōes adpoſitis, & ea q̄ ſtatim ſeqtur ſane diuoſci poterit. Id poſtremo obſeruari volumus vt in re cuiuſ finis accelerandus ſit, mobilia ſigna. In hiſ aut que firma & ſtabilia eſſe deſiderantur, fixa ſigna potius eligantur. At cōmunia inter hæc mediocria cenſentur. In particularibus aut electionibus parum iſta omnia conferent, ſi geniturę ſiue natalis figurę nulla ratio habita fuerit. Ex quo illud emergit, vt nonnunq̄ maleficis in electionibus utendum ſit aſtologo, perinde vt uenenis medicus ad curationem nonnunquā utitur, quanq̄ moderate, quod totū Ptolome⁹ in centiloquio ſuo uerbis octauo & decimo ſatis admonuit.

Quid ſub quolibet aſpectu Lunæ ad Planetas eligendum, fugiendum ue ſit ſequens figurā breuiter comprehendit.

<p>♂</p> <p>Dies infortuna ta. iter ne facias principibus & senibus ne loq̄ ris, villicos & agri cultores fugias.</p>	<p>* □</p> <p>Senib⁹ & agri colis te iūgito & edifica terrā co le. arbores et ui neas plantato, ab amore mu lierū fugias.</p>	<p>△</p> <p>Dies metuēda a colloquio senū & principū ab stineas. Itinera & medicamina fugito, deside rium differ.</p>	<p>♂</p> <p>Senib⁹ & agri colis cōgrede re, ruinosā eri ge, iueterata re staura, Vineas & hortos cole.</p>	<p>♂</p> <p>Seruos ne con ducas. lucra & cēsus ne exigas & nihil pr̄sus si sapias incipi es.</p>
<p>♀</p> <p>Dies fortunata nobiles, prela tos iudices ac cedas, consilia & ius expetas.</p>	<p>♂</p> <p>Luris peritis & p̄sonis ecclesia sticis te iūgito, leges atq; de creta legito.</p>	<p>♂</p> <p>Studio philo sophiē incum bas iudicia at q; consilia tra ctare poteris.</p>	<p>♂</p> <p>Ome opus ho nestū incipias, re gib⁹ p̄cipib⁹ platis atq; iudi cibus: te obuiū facias.</p>	<p>♂</p> <p>Iter carpe via tor. quadruuio operā des, iudi cibus & p̄sonis ecclesiasticis oc curras.</p>
<p>♂</p> <p>Dies infortuna ta. iter ne arripi as, milites & ui ros strenuos vi tabis.</p>	<p>♂</p> <p>Arma & eqs p̄ bello emas, uere exercitū in bellum iubeas. p̄ alchimia igne nes accende.</p>	<p>♂</p> <p>Dies timoris, contētionē su gias. pacē vel foedus firmam ne facias.</p>	<p>♂</p> <p>Cūcta p̄ bello necessaria dis ponas. aialia et als. bestias eme experientiā ī al chimia facias.</p>	<p>♂</p> <p>Iter ne facias su ge consortia. a micitias & mu lierum amores seruos q; mi me conducas.</p>
<p>♂</p> <p>Prorsus nihil incipias, nisi ea que secreta at q; occulta fore desideras.</p>	<p>♂</p> <p>regū et p̄cipū seculariū nego tia cōmede tra ctes, dignitates atq; officia ex regibus uel prin cipibus facile obtinebis.</p>	<p>♂</p> <p>Caue a princi pibus & mag natib⁹ quia di vitandus in es: vitandus in atq; officia ex omnibus.</p>	<p>♂</p> <p>Munera princi pibus et superi oribus offeras q; ab ipsis petieris facile petrabis, sedus iter p̄cipēs fa cere optimū est</p>	<p>♂</p> <p>Iudiciū ne lube as. a potētibus & diuitibus te retrahas, & in omni ope hūc diem vites.</p>
<p>♀</p> <p>Dies volupta tib⁹ & delitijs apta, uestes in due vel incide, mulierū amori bus te associa & q̄qd̄ amas pere.</p>	<p>♂</p> <p>Dies amonib⁹ apta & multis p̄sp̄era coniu gia facias, sin gula ornāmēta perquiras.</p>	<p>♂</p> <p>Seruos & opa rios cōducas, ludis & cantile nis: operā des, vestes iduas no uas vel incidas uxorē si placet ducas.</p>	<p>♂</p> <p>capillos ornes amorem muli rū petas, filijs procreādis stu deas. uestes no uas indue si lu na non fuerit in leone.</p>	<p>♂</p> <p>Seruos & ancil las conducere optimū iter fa cere cōuenit. sic & matrimoniū cōtrahere & cū ctis voluptati b⁹ atq; delitijs opā d̄re licebit</p>
<p>♂</p> <p>Scripta & cal culum incipe mercatorā ex erce. nūcios uel tabellarios mit tas.</p>	<p>♂</p> <p>Lris opam des rōnes de mercas tura uel officio facias adolefcē tes p̄ceptorib⁹ cōmittas cācel larijs & igenio lis hoī. te asso.</p>	<p>♂</p> <p>Legatos orato res reliq; etiā tabellarios mit tere bonū est. it facias. emere & uendere singu lariter valet.</p>	<p>♂</p> <p>Carmina com ponas, que sint subtilia excogi ta in q̄druiuo te exerceas, fili os disciplinis trade.</p>	<p>♂</p> <p>Scribis & cācel larijs te iūgito iter facias, eme vede, & te ī hu māis & mathe maticis litteris exerceas.</p>

Vtilitas Octaua.

Tempora Flebothomia Ventosisq; apta eligere.

Pro huius vtilitatis vsu, primū necesse est ut Aspectus, Signa idonea, ipsa hominis cōplexio, ætasq; consideretur. Nam Luna ab impedimentis quorū supra mentionem fecimus libera, Ioui, Veneri, Mercurioq; coniuncta, aut sextili, trino, quarto, oppositoue radio configurata in signo idoneo optimū dicimus, pro sanguinis emissione. Signa autē sanguineis congrua sunt ea quibus terrestris natura est, ut δ η & ζ . Flegmaticis uero ignea, ut ν & π . exceptis partibus uie cōbuste. Colericis ea quibus aquea natura est, ut σ & χ . Melancolicis signa aëria, ut ρ & ω . Π autē α & μ . signa non idonea ab astrologis reputantur. Quod uero hactenus de Flebotomia relatum est, & ad ventosas parī modo referendū. Nam nihil inter hęc discriminis facimus, nisi q̄ ventose post oppositionem. Flebothomia uero ante eam rectius comodiusq; locum habet. Præterea & hora ipsa obseruanda est diligentissime, ita q̄ ascendens sit ex signis idoneis, dominiq; ascendentis & lunæ nō sint in quarta, aut in octaua, neq; ullū cū dñō octauę domus aspectū habeant. Sint & maleficę ab angulis remotę. Septima autē præcipue & eius dñs non impediantur, alioquin in flebothomatorē facile cadet error. Super omnia uero cauendum ne in eo mēbro flebothomia fiat, cū luna id signū tenuerit, quod mēbro illi dñatur, ex Ptho. sententia in uerbo 20. centiloquiū sui. Addunt alię ea quoq; mēbra flebothomio tangenda non esse, quę uel a signo ascendente, uel dñi ascendentis signo respiciuntur, Addo ad hęc quod obseruatione dignū est, Lunam quattuor habere quadras, quarum prima a coniunctione in quartā primam, iuuenili etati sanguinis missio prodest. Secūda iuuenili & virili. Tertia virili & senili. Vltima senili tantū idonea. Illis deinde omnibus locus est, cū necessitas aliud nō postulat, sepe enī pro morborum aut corporum qualitate, nihil horū anīaduertere debet medicus. Poterit tamē sapiens medicus si dies ipsa apta non fuerit, horam saltem conuenientē ex iam dictis eligere.

Vtilitas Nona.

Tempora pro Pharmaco sumenda salutaria eligere.

Cum reliquorum cœlestium natura, influxusq; pernosendus est, tū luna maxime in corpora nostra uis atq; potestas, studioso medico perquirēda, ut salutis gratia medicina exhibita cū stellarum ad se habitudine naturę cōueniat, isq; qui corporū cœlestiū est influxus, cū rerum terra mariq; nascentiū, uirtuti & actioni consentiat. In signifero igitur tria signa sunt humentia, a quibus humide triplicitatis appellatio orta est, ea sunt σ μ χ . Quia uero, similia

similibus additā, uires augent, contraria uero minuunt. Humida
 signa plurimū adiuuenti purgandis corporibus conferre videtur.
 Luna corporū huiusmodi dñā his in signis collocatur, quod qdē
 solertem medicum (nisi maiora periculā cogant) obseruare diligen-
 tissime oportet, ut lune signiq; addito auxilio maiores uires pro e-
 ducendis humoribus, & melancolicis præsertim minime incomoda.
 Aerea scilicet ♁ ♃ & ♆. Inter omnia tamen hæcenus enumerata
 ☉ & ♁. minus ualent, quod qdem ex eo prouenit, q̄ luna non tm̄
 ob cōgruam signi qualitatem magis magisq; sordes aluum citat.
 Sed etiā quod agitatū, impulsūq; est, ad loca inferiora, præside-
 tis signi beneficio eiectat. Et quia Leo cœlestis stomachū tenet, ipse
 præ ceteris ea in re est execrabilis. Addo q̄ si varij humores e corpo-
 re humano soluēdi sint. Colericos humores, facilius subducemus,
 quū luna ex aqueo aliquo signo cū ☉ placido aspectu effulserit,
 Flegma uero opportunius, si cū sole, eo modo locata fuerit, at me-
 lancolicos rectius si in aërio (exceptis ♁) cum Ioue Luna ipsa, di-
 tra tamē coniunctionē, constituta fuerit. Postremo nocentes sordes
 alio securius subducuntur per enemata, dū luna ab impedimentis
 aī enumeratis libera scorpionē libræue pagrauerit. Præterea haud
 parū contulerit, si horam sumendi pharmaci idoneū signū ascen-
 dens possederit, dñusq; eius cum planeta sub terra posito benigna
 radiatione copulabitur. Quandoquidē signa ruminantia mēbraq;
 superiora respicientia dñs quoq; ascendens in aspectu planetæ su-
 pra terram existentis, nauseam quandam, uel subuersionē, aut vo-
 mitum prouocabit, quod propositum euacuandi consilium non
 nihil impedit.

Utilitas Decima.

Pro Balneis conuenientia tempora scrutari.

Introitus Balnei his maxime diebus ualet, quibus minutio sangui-
 nis salutaris est, plurimū tamen refert ornamentū & mundicię, an sa-
 nitatis gratia recuperandæ id fiat. Quod si mūditię causa balneum
 quis ingredi uoluerit, Luna libram aut pisces occupante & ueneri
 fausto radio applicante, id faciat. Si uero sanitatis recuperandę grā-
 tia obseruandū est, an exiccationem uel humectationē sua infirmi-
 tas postulauerit. Nam si exiccationem desiderat, ut in paralyticis,
 Lunę locum insignis igneis & aspectibus Martis & Solis felicibus
 maxime eligit. Si autē humectatio queritur, ut in pthysicis fieri so-
 let, tunc luna in aqueis signis & fortunatis configurationibus uene-
 ris Iouisq; quęsitum potissimū præstabit.

Utilitas Vndecima.

Ad tondendos capillos idoneum tempus obseruare.

Quantum in hac materia autores cum recentiores, tum vetusti non nihil dissentiunt, libuit tamen ea quae rationibus probabilibus magis accedunt, hoc in loco paucis afferre. Illis igitur quae in omni electione obseruanda esse praecipimus, praemissis adiungimus, & si capillos cito & pro decore renasci voluerimus, id crescente luna in signo piloso, praecipue uero Tauro Virgine & Libra Luna constituta, & in aspectu Veneris & Iouis placido, rite agemus. Detestamurque aspectus & fortitudines maleficarum, signumque Arietis si in capite tondendum est, & lunam decrescenstem imprimis damnamus. Nam ea decrescenstem capilli tonsi caluos faciunt, autore Varrone, Si uero capillos non renasci aut saltem tardius crescere voluerimus, sit luna decrescens in Cancro Scorpione Piscibus & cauda Capricorni, in aspectu Mercurij & Solis bono, haec enim signa a pilis aliena sunt. Quod si forte alia quaedam ad cedenda uel carpenda, uel tondenda sunt, ut a putrefactione conseruentur, quemadmodum ligna in syluis cadere, Verres, Iuuenos, Arietes, Hedos castrare, Sues mactare. &c. Id totum ut Plinius ait innocenstius decrescenstem luna, quam crescente fiet.

Vtilitas Duodecima.

Tempus ad refectionem unguium aptum edocere.

In abscissione unguium seclusis impedimentis supra annotatis, sit Luna aucta lumine & motu, & in aliqua domorum Veneris, vel Ariete Leone Venerem aspiciens vel Solem radio amicabili. Gemini autem & Pisces praeteris signis, tum pro lunae loco tum pro ascendente reijcimus. In hora etiam ipsa luna sit in aliqua succedente. Maleficae vero ab angulis remotae sint, non inficientes ascendens neque dominum eius. Id autem obseruari conuenit, quod nonnulli ex inprovida unguium sectione, unguis difformes fieri, aut apostemata circa eos nasci affirmant.

Vtilitas Tredecima.

Diuersa corporis membra, uirtutes, & operationes, sub felici constellatione, medicaminibus, appropriatis confortare.

Membrum egrum saluberrime confortatur, dum signum idem membrum egrum respiciens a maleficis & radijs eorum infortunatis immune fuerit, & Luna ab impedimentis suis libera in bono aspectu vel coniunctione beneficarum, illud signum tenuerit. Habet & haec res magnam ad confortandum vim, si planeta eius membri, & ascendens horae, in dispositione laudabili, constituentur. Virtutes quoque bonam recipiunt confortationem dum significatores eorum feliciter ex caelesti figura defluerint. Signaque membrorum

in quibus virtutū ipsarum est sedes ab omni infortuniorum genere libera fuerint. Inter virtutes autē principales autore Ptholomeo vitalis solis naturalis Ioui cū Luna, animalis cum partibus suis & maxime apprehēsiua Mercurio debetur. Pręterea illę q̄ minus principales, partim ministrātes partim ministratę a medicis appellari solēt, nō eque vni sed diuersis subsunt significatoribus. Attractiua enī & irascibilis Marti, igneisq; signis. Retētiua Saturno cū terreis signis. Digestiua Ioui cū aeris. Expulsiua Lunę cū aquaticis subdite sunt. At Generatiua & Cōcupiscibilis Veneri & luxuriosis signis & multā prolē significantibus. Vegetatiua Lunę & hūidīs signis attribuitur. Virtutibus itaq; eo modo bene confortatis, operationes demū bonas atq; incolumes procedere rationabiliter coniectari licet.

Vtilitas Quartadecima.

Plantandi & seminandi tempora explorare.

Tametsi Lunam veteres agriculturę scriptores pro tempore ad seminandum & plantandū idoneo maxime obseruare consueuerūt, Est tamē ex eorundem sententiā, nō minus terrę colendę, seminūq; & surculorum inserendorum / ac vniuersaliū temporum naturę & qualitatis habenda ratio. Nam si in terram humidam, aut semem humidum / seminare aut plantare volueris. Id teste Plinio / sub interlunio decrefcente luna cōmodius facies. Si vero interram aridā aut semē aridum serere animus est. Luna crescens dum prope pleniluniū est, obseruabitur. Per hęc autē omnia frigida Saturni quo sese stella receptet, diligenter prospiciendū est. Ipsa enī naturalem super agriculturam dominatū sibi vsurpat, ob eamq; rem in bona parte cœli faustaq; configuratione ad lunā / & beneficas. stella illā Saturni aptanda est, Pręteris autē luna ipsa, citra impedimenta sua signa huic rei accomoda peruageretur. Sunt autē ea, ad plantādum. Taurus & Aquarius, ad seminandū. Taurus. Cancer. Virgo. Libra & Capricornus. Postremo dignū est obseruatione rem illam totā felicius perfici, si aliquod ex pręfatis signis ascenderit, & Mars nullo prorsus aspectu ascendens, vel lunā irradiauerit, & in debili figurę loco, debilem situm tenuerit.

Vtilitas Quindecima.

Tempus ad ablaclandū infantes idoneū pquirere.

In ista electione plurimū refert, vtrum quis infantem suū delicatū vtrum carniū, vel leguminū, radicum fructuūue e terra nascentiū, comestorem esse delideret. Plerumq; enim pro natura signi lunę & ascendētis & planetarum habentium participationem cum illis ablaclati infantis appetitus inclinabitur. Ideoq; si delicatos infantes fore voluerimus (omnibus pręmemoratis impedimētis procul remotis) signum ascendētis & lunę humanū aut Veneris domum constituamus / beneuolo Veneris aspectu accedente. Si carniū auī

dos, Leonem Martemq;. Si piscium, Cancrum Piscesq; & Capricorni caudam. Si leguminū, radicū, fructuū, ac similitum e terra nascentium, terrea signa. Præcipue autē, Capricornū & felicē Saturni affulsionem eligamus, neq; in hoc Arietem reijcimus. Ad hæc in vniuersum cōmendatur, Luna a Sole remota & feralis, ita enim lætantis nutricis, facilius infans obliuiscetur.

Vtilitas Sedecima.

Coniugia facere, & proli operam dare

Quantū hæc res non nisi exconiuugalium personarum genituris proprie deprehēdi possit, generaliter tamē, pro felici desponsatiōe mariti, Luna Venusq; aptandę sunt, pro fœmellę connubio, Sol cum Marte, pro vtriusq; simul, cū primis ualebūt Sol & Mars, in opportunis figurę locis cū Luna & Venere amicabiliter configuratis. Iouis quoq; favorabilis aspectus, ad prædictos significatores nō parum in ea re felicitatis tribuit. Præterea signa septie domus, quæ cōiugij est, deinde & ascendētis & Lunę signa, salua & immunia esse debēt & rei iſtitutę naturali affectiōe annuere. Signa ea sūt. Taurus, Libra, Sagittarius, Aquarius, Pisces, & Virgo pro viduis. In vniuersum vero, pro assequenda prole, ascēdēns & luna sint ex signis multorum filiorū, & in benignis aspectibus, Iouis, Venerisq;. Melius autē / si cum hoc luna fuerit in quinta, decima, vel vndecima, altera benefica in ascendente, altera uero cū Luna vel in aspectu eius beneuolo existente, sitq; ante omnia quinta bene disposita, Mercurius et sua placida affulsione, pcreandę proli non est contrarius.

Vtilitas Decimaſeptima.

Tempus idoneum ad tradendum præceptoribus pueros elicere.

Cum pueros præceptoribus studiorum gratia comēdare volumus, id ipm eo potissimū tpe faciemus, quo Luna aucta lumine & in signo humano cū Mercurio cōstituitur, aut ad eundē fortunato aspectu respiciens, Mercurio forti & ab omnibus impedimentis secluso, inq; bono figurę loco cōstituto, humano signo horoscopū tenēte, dñōq; eiusdē mediū cœli possidente, aut ipsum cœli mediū convenientiā habeat cū dñō ascendētis. Nec uero minus cōfert, si Mercurius cū dñō ascendētis in aliqua fortunata radiatiōe fuerit. Nec negligenda est domus nona, ppterea qđ ea vna cū decima q̄ magisteriorū dicit & studiorū domus sapiētię existit. Qui uero aspectus & quę signa, pro spe doctrinæ atq; eruditionis obseruari cōueniat, ex tabula ppositiōis prime & sextę, liqdo intelliges.

Vtilitas Decimaoc̄taua.

(dinoscere.

Quādo cōmodius serui cōduci, aut emi bestię possint

Qui seruos cōducturus est id faciat, cum luna & ascēdens in signo fixo domestico vel humano directe ascensionis existant, vnico Scorpione dempto, nec toto quidē / sed postrema medietate tantum. Ad hæc duodecima domus, quæ vt Ptolomeus scribit, est seruorū vna cū eius dño obseruanda est. Et bonū admodū est, vt dominus duodecimæ cū dño ascendens, aut cum luna coniūctus sit, aut bonis eorū radijs irradiatus. Quod si luna in humano signo ascenderit adiecta aliqua fortuna mala non est / oī aut modo cauendū ne Luna vel ascendens istorum aliquod signorum scilicet Aries, Leo, Scorpio, Capricornus / & pisces possederit. Pro iumentis uero emēdis prouidendū est / vt luna eo tempore fortunis directis & orientabilibus existentibus & in latitudine ascendentibus applicet. Præterea aut mansuefacta & domita est bestia, aut fera & effrenis. Si mansuefacta, comodū erit lunā esse in signo fixo, domestico vel humano. & ascendens in signo cōi sexui cōueniente sexu semper ad signū relato / vt si masculus fuerit signū masculinū sit, si foemina signum ipsum sit foemininū. Leo & Scorpio vt non idonea signa excipiuntur. Si vero effrenis sit bestia conuenit ut signum ascendens mobile sit / & Luna in signis mobilibus existat, felicibusq; radijs illustrent. Sexta uero domus quæ bestiarum est cū eius dño non est pretereunda, ita ut ab ifortunis libera sit. Nec illud quidem silentio præteriri debet. Valde conuenire in bestijs emendis si eiusdē proprietatis aut effigiei signū luna ascendens sexta aut eius dñs feliciter tenuerint.

Vtilitas Decimanona.

Quod tempus pro parandis & induendis uestibus aptum sit inuestigare:

Hora emendarum & incidendarum uestium. Luna aucta lumine & secunda domus eiusq; dominus in signo cōi aut mobili obseruent, felicibus radijs illustrati. Sole in medio cœli existente. Pro ipsis uero induendis Luna & ascēdens in signis mobilibus cū fortunis aut earum radijs. Cauendum est aut a signis fixis præq; oibus a Leone ut uigesimū secundū Ptholomei uerbum admonet, nisi ubi paludamentū aut arma pro bello induere uelimus, maxime cum Luna cū Marte in beneuola radiatione fuerit, fixa uero tametsi prohibeantur, tamen Taurus non usq; adeo timendus est, ea gratia quod domus Veneris est & Lunæ exaltatio.

Vtilitas Vicesima.

Possessiones hæreditarias, & dignitatum inuestituras aut officia subire, aut de una domo in aliam oportuno se tempore transferre.

Tempus ad hereditarias possessiones obtinendas, illud est, in quo quarta domus & eius dominus sint salui, & fortunatorū radijs illi strati. Luna non impedita in domo vel exaltatione eius, aut in medio cœli constituta / aspiciendo dñm ascendentis / aspectu beneuolo. Præterea quartā domus signis fixis firmata & angulorum dñi orientales esse debent. In vniuersum aut̄ prospiciendum est / ut fortunę in angulis quartā præsertim & ascendente, dignitates habeāt, luminariibus eadem loca beneuolo radio aspicientibus. Ad hæc uerbum Ptolomei 84. diligēter consideret̄ ubi dicit. Mars cum est dñs ascendentis tempore capte possessionis præestq; secundo loco, aut copulatur dño secundi multum dāni afferet. Pro inuestura aut̄ dignitatū & officiorū sub Inbeūdorū loca luminariū ne sint impedita a malis radiationibus: diligēter obseruāda sunt / fortunis directis in ascendente uel medio cœli existentibus. Optimū autē, ut Iuppit̄ in ascēdente & in medio cœli sol existat. Quod si cōtingeret ut in fortunę fortiores essent fortunis / tunc cum infortunis eo mō agendum erit quemadmodū de fortunis dictum est, tamē cum modamine & nihil oberunt. Sed afflictio undecimi (ut Ptolome⁹ refert) 39. uerbo in intronisatione regis uel principis detrimentū significat & domesticorum eius & pecuniarum. Secundi autem loci afflictio ouilis eius detrimentū significat. Nulla uero militaris dignitas obunda est, nisi Marte feliciter cū prioribus significatoribus radiante & in bono loco figuræ constituto. Sciendū autē, dignitatis successū talem esse, qualis fortitudo aut debilitas est in natiuitate suscipientis dignitatem.

De vna uero domo in aliā si migrare quis uolet, is curabit ut ascēdens septia & Luna crescēte lumine sint mūda / & quod luna fortunis applicet. ita ut fortuna uel in ascēdente sit, uel in quarta. Multū autem proderit si domus secūda cū eius domino salua fuerit, dño tamē supra terram, luna uero aut in tertia, quarta, aut undecima existente, in signo aliquo fixo mobili aut cōi, pro ut longius quis aut tardius manere eo in loco uoluerit. Est & quarta domus diligēter obseruanda, Nam si ab infortunis salua erit, & idoneis signis in ea constitutis, optimū erit. Inter oīa aut̄ signa Scorpius cauēdus est.

Vtilitas Vicesimaprima.

Struendis ædificiis fundamenta iacere.

Quocunq; loco quis ædificaturus est. Signum & dominū eius loci regionis aut ciuitatis obseruabit, nec curabit an fortunæ sint nec ne. In operis igitur initio, planetam ei⁹ loci dominū applicabis ad Iouem, ut si fieri potest, ei coniungatur, aut felicibus radijs illustretur. Eodem dño ad medium cœli locato. Lunam uero obtinā fortietur, si lumine crescēs cum Ioue aut Venere coniuncta, aut ab illis

vel radijs eorum beneficis circumdata, a Saturno se separando. Quod si quispiam Iouis domum ad ascendens aptare poterit, ita ut a Marte incolume sit Marte cadente, & a Luna remoto optimum erit. Preterea conuenit ut dominus termini ascendentis sit fortuna, motu crescens, & dominus ascendentis in exaltatione sua. Solem autem in signo esse directe ascensionis prodest. Sed & pars fortunę & dominus eius in signis fortunarum existant, Lunam ipsam felici radio aspicientes. Haud quaquam uero inconueniens erit. Lunam & ascendens in signis terreis constitui, ut sunt Taurus aut Virgo. Nec pretereunda quarta domus est cum eius domino, quas pro tua virili fortunabis. Adde quę Ptholomeus 36. uerbo sui centiloquij in hac re obseruauit in condendis scilicet urbibus, stellis fixis, quę conferre habeant. In edificandis uero domibus erraticis utendum est. Reges etiam ac quatuordecimque urbium principes, quę urbes Martem culminantem habuerint, gladio plerumque perire, & uerbo 54. dominatores in edificationibus ubi copulantur stellę subterraneę ædificij creationem impedire.

Vtilitas Vicesimasecunda.

Emere & Vendere, uel mutuo dare, & accipere quādo optimum sit, deprehendere.

Cui emendi, uendendi, aut mutuo dandi, aut accipiendi, animus est, ne id quidem sine cęlestium corporum ad inuicem habitudine facile instituet. Emptoris itaque & Debitoris significatores sunt ascendens, eius dominus & planeta cui applicat Luna. Venditoris & illius qui dat accommodato domus septima eius dominus & planeta a quo Luna separatur, significatores erunt. Quantū ad precium attinet, iustum ne sit an magnum nimis, ex decima & eius domino & loco lune deprehendi potest. De re ipsa quę uenditur, quę uel mutuo data est, bona ne an mala sit, iudicari potest ex domo quarta eiusque domino. In uniuersum igitur quicumque horum, sua loca fortunata inuenerit, & nusquam impedita, is melius habebit. Pro facilitate uero emendi & uendendi, mutuo dandi aut accipiendi facit felix radiatio domini ascendentis cum septima & eius domino & Mercurio fortunato inque bono loco constituto. Quod si tetragona oppositoue aspectu se respexerint magna dissensione illa peragetur. His omnibus appendicis formulā subnectendum duximus, quę Emptoris fortunā augebunt, pars fortunę in domo Iouis felici accedente affluxu illustrata, & luna in quarta tertia ab oppositione usque ad ultimā quadrā aut in duabus quartis occidentibus, Mercurio coniuncta aut beneuolis eius radijs domino ascendentis existente diminuto motus & domino medię cęli saluo existente. Pro Venditore faciunt Luna in exaltatione aut triplicitate constituta in

signis directe ascendentibus, separando se a fortunis iungendo se radijs maleficarum non corporaliter, aucta etiã lumine & motu, vel luna existente in secunda Solis quadratura, aut in quartis orientabilibus. Pro vtrisque iunctim Mercurius fortunatus & a Marte nullo radio maligno impeditus, Luna etiã existente in quadratura Solis prima, tunc enim res iusto precio emitur & venditur. Ultima vero quarta valet emptori & comodo accipienti, si clanculum quicquã emere aut mutuo accipere voluerint. At si quis forte aut casu fortunæ exposita pecunia lucro intentus esse velit, is gradũ partis fortunæ & Mercurium apter, si retrogradus fuerit, cum Ioue & Venere iungatur. Præterea ut quorundam sententia est, Luna in Leone, Scorpione, aut Sagittario existente bonũ est qui mutuo accipit uel dat. Quod si in principio istorum signorum fuerit malũ erit danti. In restitutione autẽ Luna in Aquario, uel Piscibus lumine deficiens plurimũ ualebit, seruatís cõditionibus paulo supra positis.

Vulitas Vicesimatertia.

Peregrinandi, Legationesq; mittendi tempora oportuna seligere.

Nulla euident electio super rebus in propositione comprehensis sine noticia genituræ aut reuolutionis anni eius, qui aliquod horum onerum subiturus est fieri potest. Habita igitur genitura, aptabis locum lunæ & ascendens natiuitatis aut reuolutionis & domũ significanrem rem quam quis petiturus est. Nam si ea fortunatæ fuerit, propositum suum consequetur, sin minus, minus prospere sibi succedet. Signum autẽ eiusdem domus tempore natiuitatis aut reuolutionis in ascendens locum constituetur. Præ omnibus autẽ nona domus & eius dominus sint fortunati. Nec illud minus aduertendum, qd applicatio lunæ ad planetas qui significatores earum personarũ sunt, obseruentur. Multum enĩ ex his fortunæ infortunisq; deprehendi potest. Præterea refert per aquas ne, an per terram quisquã iturus sit. Nam si terrestre iter instituitur, signa terrea comodum locũ habebunt, si per aquam signa aquea, fixa aut mobilia, prout quis citius tardius ue rediturus / pro voluntate eligentur. Inter hæc Lunã oportet felicibus radijs fortunari, & in bono loco vna cum fortunis statui. In fortunis quorum ante sepe mentio facta est in locis defectis, cõstitutis. Adijcienda sunt his que Ptholomeus uerbis 41. & 55. annorauit. Cauere scilicet tẽpore discessus loci octauĩ dñmque eius afflictionem, & secũdi atq; eius domini tempore reditus. Martis etiã uim noxiã aduersus naues iminui, cũ neq; in cozli medio, neq; vndecimo est loco. In his enĩ locis nauem corrumpere, prædatoribus per vim occupantibus / incendi autẽ nauem si ascendens ab aliqua stella fixa, que ex Martis mixtura sit affligetur. At si quis

illa agere que dicta sunt occulte voluerit, id comode perficere poterit, si luna & eius dominus, sub radijs solaribus constituti fuerint fortunis applicantibus, & hoc si Luna ab impedimentis omnibus prius enumeratis libera fuerit.

Vtilitas Vicesimaquarta.

Venari quando optimum sit, reperire.

Qui comode & opportuno in tempore venari voluerit, obseruare debet, ut ascendens sit signum mobile, & luna sit in medio coeli constituta & a Ioue fortunata & illustrata, ea conditione vt Iuppiter ascendens & septimam possideant. Saturnus uero cadens aut ut ascendens non irradiet. Venus vero aut in ascendente aut coeli medio existat, Luna ei applicante. Omnium autem est optimum, si luna in Cancro fuerit, Ioue pisces tenente, ea lege ut luna Ioui applicet. Preterea refert an in aqua quis / an terra venaturus sit. Quod si terrestris venatio in animo est: Luna aut in Ariete, Leone, aut Sagittario locum habeat. Marti beneuola radiatione applicando. Si vero in aqua venari voluerimus. Luna in medio coeli in Cancro, uel Piscibus applicans Veneri in septima domo existenti. Addo ad haec quod bestiae quibus ungulae sunt comode petuntur, Marte aut Luna medium coeli possidentibus. De lupis, apris vrsisque, ceterisque feris truculentissimis illud vnicum obseruabis, ne Mars sit in angulo & ascendens in signis quadrupedibus, neue Luna aut sexta a maleficis aut earundem radijs sint impeditae. Pro Auibus signa aerea valent & volatilia qualia sunt, Gemini, Virgo, Sagittarius, & Pisces, si Luna in ipsis fuerit applicando ad fortunatum & in bono loco constitutum Mercurium. Pro aquaticis auibus venandis prope eadem valent, illo vnicum addito ut Luna Planetam in signo aquatico Scorpione excepto existenti applicet. Postremo adnotandum est planetas retrogrados in angulis existentes & eisdem Luna applicante, maxime si infortunata fuerit, Venatoribus non sane comode succedet, nec multa preda re duces erunt.

Vtilitas Vicesimaquinta.

Opera Metallorum in igne perficere, siue Alchimiae artem exercere.

In omni illo opere, quod igne ut instrumento, perficitur. Lunae locus & ascendens sint in signis communibus & igneis constituti, Saluis ambobus ab infortunatorum radijs, similiter significator eius rei quam igne preparare volumus & medium coeli bene disponant & in bono loco figurae significatore constituto, ut si aurum fuerit, Sol. si argentum Luna, si plumbum Saturnus. si stannum Iuppiter. si ferrum Mars. si cuprum Venus. si argentum uiuum Mercurius. Haec vniuersa his maxime proderunt, qui metallorum metamorphosim

Partis primæ, Vtilitatum, Ordo, & Tituli

- 1 Aureum numerum, literam dominicalem, festiuitatem pascha-
tis, & alia quæ ritui sanctę matris ecclesię deferunt. prima
Ephemeridum pagina inquirere.
- 2 Characteres planerarũ, Signorum, atq; Aspectuũ exponere.
- 3 Verum motũ Solis, Lunę, & quinq; Planetarũ, Capitis, Cau-
deq; draconis lunę ad meridiẽ cuiusuis diei inuenire.
- 4 Verum motũ Solis, Lunę, & quinq; Planetarũ, Capitis, Cau-
deq; draconis lunę ad quicunq; diei horam elicere.
- 5 Quę a lunari motu, propter inęqualitatem dierum naturalium
demenda sint, perscrutari.
- 6 Quę in lunari motu abijcienda addendaue propter meridiāno-
rum diuersitatem sint explorare.
- 7 Eleuationem poli supra orizontem siue latitudinem ab æquino-
ctiali quarundam Christianarum ciuitatum dinoscere.
- 8 Quod Sol & quinq; erraticę hac verificandi normula non ege-
ant declarare.
- 9 Longitudinem diei noctisq; tempus item ortus & occasus so-
lis, quolibet tempore anni numerare.
- 10 Horas astronomicas a meridie cęptas, in horas ab ortu uel
occasu, vel a media nocte, initiũ sumentes conuertere.
- 11 Tempus verum cuiuscunq; coniunctionis aut oppositionis, aut
quadraturę luminarium ad quẽuis meridiānum deffinire.
- 12 Ecclipses luminarium si quę fiunt in anno præcognoscere.
- 13 An Ecclipsis fiat circa caput caudę draconis Lunę. Anq; tō-
talis vel particularis fiat, & si particularis, an pars septentrio-
nalis vel meridionalis ecclipsetur sciscitari.
- 14 Triã tempora principium scilicet medium & finem totãq; du-
rationem cuiusuis ecclipsis supputare.
- 15 Moram totius corporis lunaris sub tenebris delitescētis deter-
minari.
- 16 Progressiones, Retrogradatiōes, Stationesq; tarditatem, item
ac motus velocitatem luminisq; variationem inuestigare.
- 17 An Planeta orientalis occidentalisue sit cognoscere.
- 18 Vtrum Planeta combustus sit inuestigare.
- 19 Argumentum latitudinis Lunę uerũ & æquatum reperire.
- 20 Latitudinem Lunę veram quouis momento ostendere.
- 21 Latitudinem quinq; Planetarum facile deprehendere.
- 22 Aspectus planetarum ad Lunam inter se, & ad Solem com-
perire.
- 23 Coniunctiones & aspectus luminarium, Planetarumq; secundũ
affectionem stellarum fixarum, prope quas contingunt, alios
atq; alios effectus inducere.

- 24 Quam zodiaci mansionem Luna peragrat patēfacere.
 25 Figuram cœli ad quoduis momentū artificialiter constituere.

Partis seuundæ Vtilitatum, Ordo, & Tituli

- 1 Duodecim signorū Zodiaci naturas & pprietas manifestare.
- 2 Septem Planetarum qualitates atq; conditiones agnoscere.
- 3 Planetarum fortitudines & debilitates colligere.
- 4 Aeris mutationem prænoscere.
- 5 Generalia Lunæ impedimentā præmittere.
- 6 Quæ in omni electione generatim cōsideranda sint proponere.
- 7 Duodecim domorum cœli significationes breuiter aperire.
- 8 Tempora Flebothomię, Ventosifq; apta inquirere.
- 9 Tempora pro Pharmaco sumendo salutaria indagare.
- 10 Pro Balneis conuenientia tempora scrutari.
- 11 Ad tondendum capillos idoneum tempus obseruare.
- 12 Tempus ad refectionē Vnguium aptum edocere.
- 13 Diuerfa corporis membra, Virtutes, & operationes sub felici constellatione, medicaminibus appropriatis confortare.
- 14 Plantandi & seminandi tempora dinoscere.
- 15 Tempus ad ablaetandum infantes idoneum perquirere.
- 16 Coniugia facere, & proli operam dare.
- 17 Tempus idoneum ad tradendū præceptoribus pueros eligere.
- 18 Quādo cōmodius serui cōduci aut emi bestię possint dinoscere.
- 19 Quod tempus pro parandis & induendis uestibus aptum sit, inuestigare.
- 20 Possessiōes hereditarias, & dignitatum inuestituras, aut officia aut de vna domo in aliam oportuno se tempore transferre.
- 21 Struendis edificijs fundamenta iacere.
- 22 Emere & Vendere, vel mutuo dare, & accipere quādo optimū sit deprehendere.
- 23 Peregrinādi, Legationesq; mittēdi tēpora opportuna feligere.
- 24 Venari quando optimum sit, reperire.
- 35 Opera metallorū in igne perficere, siue Alchamię artē exercere.

f 3

FINIS

Errata vtilitatum partis primæ.

In Epigrammate Gundelij a limine libelli, Si quem vrania secunda
syllaba longa offenderit, cū tamē apud grecos a uocalis sit indiffe
rens, legat uranie hūc sicut musarum maxima cordi est, perlege for
mosē lector amore deq.

Vtilitate. 2. linea 1. proponentur lege proponuntur. vtilitate. 2.
línea. 7. eregione lege eregione. linea uero 3. signis le signis. vtili
tate. 4. linea 19. sunt lege sint. linea. 21. qui lege quæ luna. linea 23.
eisdem le. eiusdem. vtilitate 6. linea 10. Christianorū le. Christia
narum. in titulo tabellę ibidē posite insigniarū le. insigniorū. in ea
dē itē tabella in titulo colūne ultime polares lege. gradus polares.
ibidē elatio poli olomuntij 46. le. 49. ibidē etiā inconstantię locū
scribe turregiū & econtra ceteris inuariatis. vtilitate. 7. linea. 1.
pro regionum le. insigniorū ciuitatum Christianarū. in eadē línea
e regine le. eregione. vtilitate 8. lí. 6. distentibus le. distantibus. lí.
8. encitauimus le. enunciauimus. lí. 10. scrupoloso le. scrupuloso
in eadē lí. nouitias le. nouitios. in lí. última imitarē le. inuitarē. in ea
dē lí. alierissimū le. alienissimū. vtilitate. 9. linea 1. uerus solis &
uera &c le. uerus solis locus &c. línea 15. tm le. tm. in tabula prima
quātitatē dierū in gradibus solis lateris sinistri & dextri 19. p 16.
posita sunt. in eadē tabula in angulo cōi gra. solis 21 p & poli 47.
in minutis 46. le. 36. in eadē in cōi angulo grad⁹ polaris 50. & solis
10. 16. le. 19. vtilitate. 10. lí. 7. precedet nm le. precedentē. lí. 10.
cōputat le. cōputatę. in eadē lí. post fuerint & abūdat. vtilitate 11
lí. 9. eregionetui distinguę. in eadē lí. viciniōrū le. viciniōris. vti
litate. 12. lí. 1. appropriat le. appropriata. vtilitate. 14. lí. 11. mi
nute le. minue. vtilitate. 15. lí. 7. dimidiū itē more demptum &c.
le. dimidiū itē more istius demptū. ibidē in tabella more lunę sub
renebris &c. habes bis puncta 11. mī. 30. ubi p secūdo le. in mūtis
50. ibidē e regione punctōrū 13. & minorū 10. in horis 0. mīt. 29.
le. 49. vtilitate 16. in titulo ppositionis post uelocitatē le. lumi
nisq; uariationē. ibidē in lí. penultia minuti le. minutus. vtilitate
20. in tabella latitudinis Lunę septētriona. le. septentrionalis. ibidē
in gradibus argumēti lateris sinistri 03. le. 30. ibidē in angulo cōi
signi 0. gra. argumēti 11 habes gra. 1. mīt. 57. le. gra. 0. mīt. 57.
vtilitate. 21. lí. 9. latitudiem le. latitudinem. vtilitate. 22. lí. 2. bla
nata le. planeta. lí. 5. potentiores le. pollutiores. vtilitate 23. lí.
13. insigniarū le. insigniorū. Quā zodiaci mansionē luna pagret &c
supra scribe vtilitas vicesimaquarta. in eadē vtilitate 24. lí. 3. non
nunq le. nominatq. in tabella stellarū fixarū &c. noia latina stellarū
fixarū le. fixarū. in eadē sub titulo naturæ. eregione humeris dex
tri orionis 4 scribe ♂ ♀ in tabella mansionū lunę mansio 23 ven
ter & cauda 7 g. 24 mī. 7. ∞. le. gra. 2. mīt. 47. ∞. vtilitate. 25. in
tabella domorū sub colūna signi ♀ in linea aū penultimā sub titulo

lo tps a meridie XI. in horis 52 mīta ubi XI in horis scribendū est
sub titulo tps a meridie colūne V I i horis 22. i mīt ubi scribendum
est 21 in mīt. sub IX. domo colūne signi II. in linea I. II. scribe IO.

Errata partis secundę vtilitatum.

Vtilitate 2. sub natura h linidus lege liuidus. Ibidem sub cōdici-
ones taciturnus uorax/deceptor thesaurator. Ibidem sub infirmi-
tatibus lunę post mēstrua lege diaria, lienteria. vtilitate 5 linea
29 nullam lege nullam. vtilitate 6 linea 5 ceteras lege ceteros.
In tabula aspectuū sub 6 D cum h āgri cultores una dictio est. sub
6 D cū 6 mime le. minime. vtilitas 7. in quarta domo hb3 le.
habet. vtilitate 9. in titulo ipso sumēda le. sumēdo. li. I. influxusq;
le. influxusq;. vtilitate. 13. linea 16 aeris le. aeris. vtilitate 20.
linea 12 sub subeundorum primū sub superfluū. ibidē li. 23. suc-
cessum le. successum. li. 24. qualis fortitudo aut debilitas est in nati-
le. qualis fortitudo aut debilitas significatoris in natiuitate. &c.
Vtilitate 21 li. 6 optimā le. optimā. vtilitate. 23. li. 5. fortunatę
le. fortunata li. 19 dominūq;. le. dominūq;. In titulo utilitatis 15
determinari le. determinare. In titulo partis secundę vtilitatis ulti-
me 35 lege 25.

Cum Cæs. Maies. gratia & Priuilegio doctori Ge-
orgio Tannstetter Collimitio concessa.

Impressum Vienne Pannoniæ per Hieronimū
Vietorem Expensis Ioannis Metzker.
Bibliopolæ Anñ dñi Millesimo
quingentesimo decimo
oçtauo.